

GROEPSHANDBOEK

Daltonschool de Bongerd
Oene

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Helen Parkhurst.....	4
Voor wie is dit boek bestemd?.....	5
Reflectie en borging van het handboek.....	5
Dagprogramma.....	5
Gemengde groepen.....	6
Oefenen en leren met behulp van keuzebord, takenbord, dagtaak, weektaak.....	6
Dagkleuren.....	10
Kernwaarden van het Daltononderwijs.....	11
Samenwerking.....	12
Vrijheid en Verantwoordelijkheid.....	13
Effectiviteit.....	13
Zelfstandigheid en Verantwoordelijkheid.....	14
Reflectie.....	15
Uitgestelde aandacht.....	16
Maatjeswerk, samenwerkend leren.....	16
Tempo- en keuzewerk.....	16
Ondersteuning.....	17
Lokaalinrichting.....	17
Eindoelen voor het daltononderwijs.....	18
Tot slot, de borging.....	19
Instemming MR en vaststelling bevoegd gezag.....	20
Bijlage 1 – Visitatierapport 2017 in aparte bijlage bijgevoegd.....	21
Bijlage 2 – HEV – Help elkaar verder/verbeteren/veranderen.....	21
Bijlage 3 – Voorbeelden dagtaak.....	24
Bijlage 4 – Voorbeelden dagtaak.....	28
Bijlage 5 – Opbouw samenwerkend leren.....	30
Bijlage 6 – Opbouw reflectie.....	31
Bijlage 7 – Opbouw Daltonvaardigheden.....	33
Bijlage 8 – Opbouw uitgestelde aandacht.....	34
Bijlage 9 – Opbouw activiteiten computervaardigheden.....	35
Bijlage 10 – Borgingsmatrixen.....	37
Bijlage 11 – Kijkwijzer ouders in de klas en Daltonkranten.....	43

Bijlage 12 – Het rapport	52
Bijlage 13 – Leerlingtevredenheidspeiling	53
Bijlage 14 – Oudertevredenheidspeiling.....	55
Bijlage 15 – Personeelstevredenheidspeiling	57

Inleiding

Vanaf 2007 is de Bongerd een Daltonschool. Alle leerkrachten hebben het Daltoncertificaat en de afgelopen jaren hebben de uitgangspunten van Dalton ons steeds alert gehouden bij alle veranderingen in het onderwijsleerproces. Daarbij kijken wij ook kritisch naar de principes van Dalton. Bij “samenwerkend leren” hebben wij wel ervaren, dat je ook daar moet differentiëren. Niet elk kind kan samenwerken, zoals wij van de meeste kinderen mogen verwachten. Wij denken dan daarbij aan de woorden van onze “leermeester” Roel Röhner, “Niets is heilig, waar nodig gebruik je je verstand en pas je Dalton aan bij een bijzondere situatie.”

Een leerling moet zich veilig voelen. De gevolgde opleiding Pedagogische Tact sluit aan bij de Daltonaspecten. Een coachende leerkracht die uitgaat van wat de leerling al kan. Met de leerling kijken naar hoe nu verder. Bemoediging speelt een grote rol in de wekelijkse reflectiemomenten.

Zo hebben wij wisselend een keuzeweek en een maatjesweek. Tijdens de keuzeweek werken de kinderen individueel of met een zelfgekozen maatje. Hulp kun je vragen aan je schoudermaatje of aan de afgesproken kinderen of de juf. Tijdens de maatjesweek wordt er door iedereen gewerkt aan samenwerkend leren, hier werk je met een aangewezen maatje.

Ouders worden in de onderbouw om het jaar uitgenodigd om met behulp van een kijkwijzer de daltonvaardigheden van de groep te bekijken. Sommige ouders schrijven een verslag, dat via de nieuwsbrief wordt verspreid of in de Daltoninformatiekrant wordt geplaatst, dat één keer per jaar verschijnt. In de maandelijkse nieuwsbrief staan de daltonvaardigheden die die maand extra aan de orde komen vermeld. ([Zie hiervoor bijlage 11](#))

Wij zijn een school waar samenwerkend leren een aangeleerd proces is, dit doen wij met behulp van de ik-doelen die wij hebben vertaald in Daltonvaardigheden. In het rapport geven leerlingen zelf aan of ze deze vaardigheden al beheersen of dat ze ze nog aan het oefenen zijn. Wij benutten de verschillen tussen leerlingen.

De specifieke werkwijze van Dalton willen wij borgen. Het “Waarom” van ons onderwijs staat daarom steeds bij het kopje “Uitgangspunten” beschreven.

De 21 -eeuwse vaardigheden sluiten prima aan bij de Daltonwerkwijze. Voor de komende jaren staan naast de punten door visitatiecommissie aangegeven, Mediawijsheid en programmeren op het programma. (21-eeuwsevaardigheden)

Personeelwisselingen mogen niet de oorzaak zijn, dat de visie op ons onderwijs wordt aangetast en daarmee de manier van werken. Het Daltononderwijs in onze school draagt bij om de einddoelen te bereiken, die wettelijk zijn vastgesteld. Daarnaast vinden wij de wijze waarop er gewerkt wordt van essentieel belang om die doelen te bereiken. Die visie op het onderwijs heeft een brede en hechte basis in het team. Het is een visie, die parallel loopt met de uitgangspunten van het Daltononderwijs.

Helen Parkhurst

Helen Parkhurst is de grondlegster van het hedendaagse daltononderwijs. Ze werd in 1887 geboren in Wisconsin, Verenigde Staten van Amerika.

Helen gaf les aan veertig kinderen van verschillende leeftijden. Door het doorbreken van het lesrooster en de leerstof reorganiseerde zij het onderwijs op deze school.

Ze vroeg bijvoorbeeld de kinderen zelf keuzes te maken uit de aangeboden leerstof, hun eigen leerprogramma's samen te stellen en ze vertelde de kinderen dat zij altijd hulp kunnen vragen aan haar of aan andere kinderen.

Helen koos voor individualiserend onderwijs in plaats van klassikaal onderwijs. Leerling en leerkracht gaan als het ware een vorm van contract aan, waarbij de leerling zich verplicht het in vrijheid gekozen leerdoel binnen een bepaalde tijd te bereiken en de leerkracht toezegt daarbij, waar nodig behulpzaam te zijn.

In 1922 verschijnt het boek 'Education on the Dalton Plan', waarin Helen Parkhurst haar drie principes vrijheid, zelfstandigheid en samenwerken nader beschrijft. Op 86-jarige leeftijd overlijdt Helen Parkhurst in New Milford, Connecticut.

Voor wie is dit boek bestemd?

Dit handboek is bedoeld om het waarom van ons onderwijs, doelen en werkwijze te laten zien. Dit boek is een goed middel om een idee te krijgen over het werk op onze school. Het boek is bedoeld voor :

- Ouders, die zich willen verdiepen in de werkwijze en achtergronden van het Daltononderwijs. Zij hebben met dit document eveneens iets in handen, dat verhelderend kan werken.
- Sollicitanten, nieuwe leerkrachten en stagiaires.
- De visitatiecommissie van de Nederlandse Daltonvereniging.
- De onderwijsinspectie.
- Het schoolbestuur.
- Collega's van andere Daltonscholen.

Niet in de laatste plaats is dit document een leidraad voor alle leerkrachten, die dagelijks in de praktijk brengen wat hier wordt beschreven.

Reflectie en borging van het handboek

In een aantal teamvergaderingen per jaar wordt dit handboek doorgenomen, er wordt gereflecteerd op de manier van werken, waarom doen we het, hoe doen we het, wat doen we. We trekken dan conclusies die we borgen in dit document en in [de borgingsmatrixen, zie hiervoor bijlage 10](#)

Dagprogramma

Een hulpmiddel om de dag voor de jonge kinderen te ordenen is het dagritme voor groep 1/2 op een bord. Dit bord bestaat uit een aantal kaarten met afbeeldingen, die de verschillende activiteiten voorstellen die voor de bewuste dag staan gepland. Deze activiteiten worden aan het begin van de dag besproken. In de andere groepen worden de activiteiten aangegeven met pictogrammen op het bord.

Daltonuitgangspunten:

Vrijheid/verantwoordelijkheid

De kinderen voelen zich medeverantwoordelijk voor het verloop van de dag. Het stimuleert het taakbesef.

Zelfstandigheid

Het dagritmepakket is een voorstadium van het leren plannen.

Samenwerking

Niet van toepassing.

Effectiviteit

De kinderen kunnen hierdoor beter plannen.

Reflectie

Niet van toepassing.

Gemengde groepen

Op onze school hebben we gemengde groepen. We werken groep doorbrekend met rekenen en begrijpend lezen. Ook handvaardigheid/tekenen, muziek, Engels en gym worden 1 x per week groep doorbrekend gegeven.

Oefenen en leren met behulp van keuzebord, takenbord, dagtaak, weektaak

Vanaf groep 1 is ons uitgangspunt: door te oefenen leer je. Kinderen zijn van nature nieuwsgierig. Leerkrachten maken leerlingen nieuwsgierig. Zo leer je vanuit een intrinsieke motivatie.

Groep 1-2

- **Keuzebord:**

Per dag wordt op dit bord door middel van plaatjes en/of pictogrammen aangegeven welke activiteiten gekozen kunnen worden tijdens het vrije spel. Het aantal vrije velden geeft aan hoeveel kinderen een bepaalde activiteit kunnen doen. Op dit bord kan het kind zien welk taakje er die dag gedaan moet worden.

- **Organisatie:**

Naast het keuzebord hangt een lijst met alle namen van de kleuters. Voor de herkenbaarheid zijn deze namen voorzien van een pasfoto. Door een gele magneet wordt aangegeven wie die dag "hulpje" is. Dit hulpje mag als eerste een keuze maken. Hij of zij plaats een naamkaartje onder de activiteit. Daarna kunnen de kinderen zelf de volgorde van de lijst volgen en steeds een activiteit kiezen.

- **Takenbord:**

Voor groep 2 is er naast het keuzebord ook een takenbord. Boven het bord hangt een reken en een taaldoel waar deze week aan gewerkt wordt. Op het bord worden per week door middel van pictogrammen en/of plaatjes een aantal activiteiten aangegeven. Een aantal taken krijgt een zwarte magneet. Deze taken zijn zogenaamde "basistaken" en de kleuter leert dat deze werkjes in de betreffende week gemaakt/gedaan moeten worden. Naast deze taken zijn er ook nog keuzetaken, de zogenaamde "keuzetaken".

Op een vaste dag bespreekt de leerkracht de doelen en de taken met de kleuters. Materiaal dat nodig is ligt klaar op een speciale tafel. Op dit takenbord staan naamkaartjes van alle kleuters in groep 2 en eventueel van oudste kinderen uit groep 1. Achter de naam hangen de kleuters een witte magneet bij de activiteit die ze gaan doen. Witte magneet betekent: Aan deze taak wordt gewerkt en is nog niet klaar. Zodra de taak klaar is wordt de witte magneet vervangen door een magneet in de kleur van de dag, waarop het werk af is. Het kiezen gaat op dezelfde manier als bij het keuzebord. Elke morgen wordt er een bepaalde tijd aan de taken van het takenbord gewerkt. Ook staat hier aangegeven of iets een samenwerkwerkje is. Het samenwerkwerkje leren ze te plannen. Ze geven dit weer door een witte magneet op te hangen in combinatie met een kleurenmagneet. Zo kunnen de leerkracht en medeleerlingen zien wanneer iets is ingepland. De werkjes worden één keer per week met de kinderen gereflecteerd/besproken.

Dalton uitgangspunten:

Vrijheid/verantwoordelijkheid

Door het gebruik van het takenbord wordt bij de kleuter het besef dat hij iets gaat oefenen en dan dus iets leert ontwikkeld. Verder wordt door het maken van de taak het taakbesef ontwikkeld. Het kind merkt een eigen verantwoordelijkheid te hebben voor het afmaken van een opdracht. Daarbij heeft het de vrijheid om een opdracht vandaag of op een andere dag te doen.

Zelfstandigheid

De weg naar zelfstandigheid is bij de jongste kinderen een weg, die door de leerkracht consequent geleid moet worden. Aanvankelijk is het zelfstandig "administreren" van afgemaakte taken best moeilijk. Het zelfstandig pakken, schoonmaken en opruimen van materialen is een belangrijk element van het werken in de kleutergroep.

Samenwerking

Na de uitleg van taken door de leerkracht hebben sommige kinderen moeite de afspraken te onthouden. Met hulp van andere kinderen worden onduidelijkheden bij voorkeur opgelost.

Effectiviteit

Het bord is overzichtelijk, een of twee doelen zijn duidelijk gesteld, het kind weet waaraan het werkt.

Reflectie

Eén keer per week met groep 2, aanleiding voor gesprek zijn de smileys, en de reflectiedobbelsteen.

Groep 3

Groep 3 werkt met een dagtaak. Op deze taak staan de doelen voor deze week per dag aangegeven. Elke dag worden deze doelen besproken en de taken die je doet om dit doel te halen worden per dag uitgelegd. Als het werk af is, wordt het gekleurd met de dagkleur. Het af en toe zelf nakijken en het werk bespreken wordt in de loop van leerjaar 3 in gang gezet. Zo ook het plannen. Keuzewerk staat met pictogrammen op het keuzebord. Het keuzewerk staat op een vaste plek in de klas of in de tussenruimte. Op de taak geeft het kind ook aan wat het van de dagtaak vond, met smileys.

(Zie bijlage 3 voor voorbeelden van een dagtaak.)

Groepen 4 t/m 8

- **De Taak:**

De kinderen krijgen per week de doelen waar ze aan werken. Deze doelen staan op de weektaak. In de groepen 3/4 wordt de taak in dagtaken verdeeld. Als een taak volbracht is, wordt dat op de weekkaart aangegeven door een vakje te kleuren. Hiervoor worden de dagkleuren gebruikt.

De kinderen worden vanaf groep 3 aangeleerd vooraf een planning te maken. De doelen/taken kunnen verschillen. Dit hangt af van de mogelijkheden en capaciteiten van de kinderen. De kinderen werken ongeveer 1 tot 1½ uur per dag aan de weektaak. (er zijn individuele verschillen) Naast de oefenstof is er op de taak ruimte voor tempo werk en keuzewerk.

Als de kinderen klaar zijn met het werken aan de doelen, gaan zij verder met tempo en/of keuzewerk.

(Zie bijlage 4 voor een voorbeeld van een weektaak.)

- **Omvang en inhoud van de taak:**

Alle vakken, met uitzondering van bewegingsonderwijs zijn geschikt om op te nemen in de taak. Keuzewerk is een vast onderdeel van de basistaak. In eerste instantie lijkt het, dat de taak voor alle kinderen hetzelfde is. Dit is echter niet het geval. Er wordt voor sommige kinderen maatwerk geleverd. Voor het ene kind kan de leerkracht besluiten de taak te verlichten en voor het andere kind kan besloten worden de makkelijke onderdelen te vervangen door moeilijkere. Dit gebeurt altijd met inbreng van de leerling en zo nodig de ouders.

- **Keuzewerk:**

Keuzewerk is niet “even iets voor je zelf doen “. Keuzewerk is :

- Een uitdagende, educatieve activiteit.
- Vergroten van eigenaarschap, leerling maakt juiste keuzes
- De scheidslijn educatief / recreatief is niet altijd scherp te trekken (ganzenbord is in groep 3 een educatieve telactiviteit, maar niet meer in groep 6).
- Een activiteit, die de kinderen zelf mogen kiezen, binnen aangegeven kaders.
- In principe zelfcorrigerend, al volgt de leerkracht wel het proces.
- Ook samen werken aan een opdracht, werkstuk en een presentatie.
- Werken in de ontdekhoecken met het rekenmateriaal.

- **Samenwerkend leren in de taak:**

Samenwerkend leren/coöperatief is voor ons een belangrijk aspect van Daltononderwijs. Er wordt naar gestreefd kinderen opdrachten samen of in een groepjes te laten uitvoeren. Samenwerkend leren wordt nadrukkelijk aangeleerd. Dit begint al op het moment dat kinderen in groep 1 komen. De daltonvaardigheden je eigen maken is noodzakelijk om tot coöperatief leren te komen

[\(zie bijlage 5 voor de opbouw samenwerken.\)](#)

- **Effectiviteit en Reflectie:**

Het leren van de vaardigheden, die het kind nodig heeft om goed met de taak om te kunnen gaan, gaat niet altijd vanzelf. Het is daarom nodig dat de leerkracht het proces van aan een doel werken regelmatig met de kinderen bespreekt : “Voor welke problemen kwam je te staan en hoe heb je ze opgelost?”. De leerkracht bespreekt dit groepsgewijs en individueel. Er wordt gesproken over thema’s als planning, samenwerking, netheid, inzet, zelfstandig problemen oplossen, rekening houden met elkaar....

[\(zie bijlage 6 voor de opbouw reflectiegesprekken\).](#)

Reflectie moet zeker voor onze jonge kinderen ook zichtbaar zijn. Wij hebben smileys en reflectie-dobbelstenen. Ook hangen alle kinderen elke maand hun foto bij een vaardigheid die zij goed beheersen of die zij willen oefenen. Dit alles kan alleen na gesprek: individueel, duo’s, groepje of met de hele groep.

Het is belangrijk dat de leerlingen een kritische houding ontwikkelen t.o.v. hun handelen dat leidt tot resultaten. Succeservaringen leiden naar intrinsieke motivatie. Door middel van zelf nakijken en verbeteren en door middel van bemoedigende feedback en reflectiegesprekken met de leerkracht wordt van de kinderen op termijn verwacht, dat ze zelf aangeven wanneer ze meer uitleg nodig hebben. De leerkracht heeft vooral een bemoedigende rol in dit proces.

Daltonuitgangspunten bij Doelen/taak:

Vrijheid/verantwoordelijkheid

Vrijheid in de eigen planning en de uitvoering daarvan. Verantwoordelijkheid nemen voor de eigen gemaakte keuzes. Vrijheid om wel of niet de instructie te volgen en de verantwoordelijkheid daarvoor te dragen.

Zelfstandigheid

Zelfstandig administreren. Kritisch het eigen proces en het eindresultaat evalueren.

Samenwerkend leren

Opdrachten in tweetallen of grotere groepen uitvoeren. Onderlinge hulp.

Effectiviteit

Jonge leerlingen krijgen inzicht in hoe lang een werkje kan/mag duren en krijgen door de reflectiegesprekken hier meer inzicht in het eigen leerproces. Zo wordt het werken effectiever.

Reflectie

We maken gebruik van verschillende reflectievormen. Dit kan met juf, tweetallen, groepje, koppel en mix. De reflectie dobbelsteen met wisselende vragen kan hierbij helpen. Zo ook de denksmileys en de trotssmileys.

Dagkleuren

De dagen van de week hebben een vaste kleur. Deze kleuren structureren de week voor de kinderen, wat hen helpt om een werkplanning te kunnen maken. In de onderbouw is het voor de kinderen aanschouwelijk gemaakt welke kleuren bij welke dag horen. Deze kleuren worden gebruikt om aan te geven, wanneer een taak af is.

De dagkleuren zijn :

maandag	---	blauw
dinsdag	---	rood
woensdag	---	groen
donderdag	---	geel
vrijdag	---	oranje

Dalton uitgangspunten:

Vrijheid/verantwoordelijkheid

Zelfstandigheid

Samenwerking

Effectiviteit

Reflectie

Verantwoordelijkheid voor de eigen planning.

Zelfstandig administreren.

Niet van toepassing.

Overzichtelijk, duidelijk.

Inzicht in wat af is.

Kernwaarden van het Daltononderwijs

De twee gedachtes achter Parkhursts Dalton Plan, '*freedom*' en '*interaction of group life*', zijn in Nederland niet letterlijk vertaald en overgenomen. Het Nederlandse daltononderwijs kent van oorsprong drie daltonprincipes: vrijheid in gebondenheid, zelfstandigheid en samenwerken. De drie Nederlandse daltonprincipes corresponderen inhoudelijk niet geheel met de oorspronkelijke principes van Parkhurst. Ook de invulling van wat als de principes van het daltononderwijs geldt, is in de loop van de tijd geëvolueerd.

21^e -eeuwse vaardigheden

Als wij naar onderstaand model kijken dan zien wij dat onze kernwaarden hierin verweven zitten. In een kennissamenleving is het nodig om *verschillen te benutten* en meer leerling gestuurd te werken. Ons Daltononderwijs gaat voor een groot deel al uit van deze vaardigheden. ICT en kennisconstructie is een item dat aandacht behoeft. In 2017 hebben wij voor de digitale taalmethode Taalverhaal.nu gekozen. In 2019 gaan we aan de slag met de wereldoriëntatie methode BLINK geïntegreerd, waar onderzoekend leren voorop staat. Creatief denken en probleemoplossend leren hebben in onze methodes een grote rol. Ook mediawijsheid en programmeren zullen jaarlijks meerdere malen op het rooster staan. Zo wordt ons onderwijs meer en meer afgestemd op de behoefte van het kind.

Van drie principes naar kernwaarden

De Nederlandse daltonidentiteit ging altijd uit van drie principes. Onderwijs en dus ook daltononderwijs is constant in ontwikkeling. De veranderingen op het gebied van ontwikkelingspsychologie en didactische en maatschappelijke inzichten hebben in 2012 geleid tot een kritische bezinning op de uitgangspunten. Hieruit zijn kernwaarden ontwikkeld, die op de volgende bladzijden kort beschreven staan:

- Samenwerking en verantwoordelijkheid.
- Vrijheid en verantwoordelijkheid.
- Zelfstandigheid, zelfwerkzaamheid en verantwoordelijkheid.
- Effectiviteit.
- Reflectie.

Samenwerking

"The school functions as a social community"

Een Daltonschool is een leefgemeenschap waar leerlingen, leerkrachten, ouders, schoolleiding en bestuur op een natuurlijke en *gestructureerde* wijze samen leven en werken. Een Daltonschool is ook een leeromgeving waar leerlingen en leerkrachten iets *van en met elkaar leren*. Het verwerven van kennis en vaardigheden in samenwerking met anderen kan het leren vergemakkelijken. Leerlingen leren dat er verschillen bestaan tussen mensen. Ze leren naar elkaar te luisteren en respect te hebben voor elkaar. Als leerlingen met elkaar samenwerken, ontwikkelen ze sociale vaardigheden en leren ze reflecteren op de manier waarop ze leren, zoals het beoordelen van een eigen inbreng en die van een medeleerlingen, het aangaan van de dialoog, het leren omgaan met teleurstellingen en het ervaren van een meeropbrengst uit de samenwerking. Het uiteindelijke doel is democratisch burgerschap. Een Daltonschool is een oefenplek voor democratisering en socialisering.

De leerling functioneert als lid van de sociale groep, waarin elk vrij individu zich er voortdurend van bewust is, dat hij meewerkt en *verantwoordelijk is voor het geheel* en dat het daarover verantwoording schuldig is. Leerlingen leren samen in een half uur meer, dan een leerkracht in een uur kan onderwijzen. Hier sluit een citaat van Helen Parkhurst uit 1922 mooi bij aan:

Hoe meer de leerkracht de leerling vol propt met kennis, hoe minder hij geneigd zal zijn die kennis op te pakken door eigen inspanning. Hoe meer de leerkracht onderwijst, des te minder leert de leerling"

Samenwerkend leren op Daltonschool de Bongerd

- *Samenwerken op de Bongerd is een doorgaande lijn die al in groep 1 begint (zie bijlage 5).*
- *Met behulp van verschillende soorten maatjes (didactische, organisatorische, pedagogische), en samenwerkopdrachten zetten wij de talenten van een ieder in.*
- *Samenwerkend leren is op de Bongerd regelmatig klassendoorbekend.*
- *Samenwerkend leren wordt aangeleerd met behulp van vaardigheden (zie bijlage 5). Aan het begin van het schooljaar worden ze kort doorgesproken en elke maand komt één van deze vaardigheden uitgebreid terug. Deze vaardigheden komen in de nieuwsbrief en hangen in de school. Deze vaardigheden worden door leerlingen zelf 'beoordeeld' en staan in het rapport. (Zie bijlage 7)*
- *Leerlingen delen een eventueel verschil in opbrengst en komen samen tot één oordeel/werkstuk.*

Vrijheid en Verantwoordelijkheid

"Freedom and responsibility together perform the miracle"

Vrijheid is noodzakelijk om eigen keuzes te kunnen maken en eigen wegen te vinden. Vrijheid in het daltononderwijs is de gelegenheid krijgen om *je taak in te zetten om je doelen te bereiken*. De opgegeven leerstof en de eisen die daaraan worden gesteld, de tijdslimiet, de werkafspraken en de daltonvaardigheden vormen de grenzen waarbinnen de leerlingen hun vrijheid leren gebruiken. Een leerling leert verantwoordelijkheid voor zichzelf en zijn omgeving te dragen. Dit gaat altijd uit van wederzijds respect. Door leerlingen meer vrijheid te bieden kunnen zij eigen keuzes maken en een actieve leerhouding ontwikkelen. Maar vrijheid betekent niet dat alles zomaar kan en mag. Het is een taak van de leerkracht om iedere leerling een structuur te bieden om vrijheid binnen grenzen te leren.

Kinderen hebben er recht op zelf te leren en mogen kiezen. Die vrijheid is verbonden aan de verantwoordelijkheid, die je hebt voor die keuze. Daarbij is het nodig, dat over de grenzen van de vrijheid samen duidelijke vaardigheden worden aangeleerd en aanvaardbare afspraken worden gemaakt.

Leerlingen krijgen de ruimte om te ontdekken en te experimenteren, maar worden tegelijk ook geconfronteerd met de relatie tussen wat ze doen en wat dat oplevert. Dat is voor leerlingen een geleidelijk leerproces, waarin zelfkennis en zelfinschatting een grote rol spelen.

Vrijheid en Verantwoordelijkheid op Daltonschool de Bongerd

Op Daltonschool de Bongerd

- *zie je dat leerlingen gericht met de doelen van de taak bezig zijn.*
- *zie je dit ook bij klassendoorbreekende activiteiten.*
- *wordt hulp geboden door leerlingen en leerkrachten aan leerlingen die zich deze vaardigheden nog niet goed eigen hebben gemaakt ([zie Daltonvaardigheden bijlage 7](#)).*

Effectiviteit

Dalton is een "Efficiency measure"

Dalton is een maatregel om effectiever te werken: *'a simple and economic reorganization of the school'*. Parkhurst wil met haar Dalton Plan het schoolse leren doelmatiger maken. Daarom zijn effectiviteit en efficiency al vanaf het begin twee belangrijke begrippen. Effectiviteit en efficiency vooronderstellen duidelijkheid over de onderwijsopbrengsten. Parkhurst vindt dat het onderwijs een brede functie heeft. Onderwijs behoort kinderen en jeugdigen ook cultureel en moreel te vormen, zodat ze zelfredzaam en sociaal verantwoordelijk worden: geoefend in, gewend aan en voorbereid op leven,

werken en samenleven. Het daltononderwijs is gericht op een effectieve inzet van tijd, menskracht en middelen. Parkhurst wil omwille van de efficiency leerlingen juist verantwoordelijkheid in handen geven. Zij stelt dat als leerlingen doelen krijgen, waar zij verantwoordelijkheid voor dragen en die ze in vrijheid zelf plannen en uitvoeren, het onderwijs dan veel effectiever is dan het stilzit- en luisteronderwijs dat zij zelf doorlopen heeft. Parkhurst maakt in haar Dalton Plan van kinderen als het ware kleine ondernemers, die verantwoordelijkheid leren dragen voor anderen en voor hun eigen leerproces.

Effectiviteit op Daltonschool de Bongerd

- *Effectiviteit is op de Bongerd vanaf groep 1 te zien*
- *Effectiviteit is weten dat je met behulp van je taak je doelen kunt bereiken en dat een goede houding je kan helpen om dit doel vlotter te bereiken*
- *Reflectiegesprekken, individueel, in groepjes of met hele klas helpen om inzicht te krijgen in effectiever werken*

Zelfstandigheid en Verantwoordelijkheid

"Experience is the best and indeed the only real teacher"

Zelfstandig leren en werken op een Daltonschool is actief leren en werken. Een leerling werkt vanuit een intrinsieke motivatie. Deze manier van werken stimuleert het probleemoplossend denken van leerlingen. Om later als volwassene goed te kunnen functioneren moet een leerling leren beoordelen welke beslissingen hij/zij moet nemen en wat de gevolgen daarvan zijn. De keuzevrijheid dwingt een leerling tot het nemen van zelfstandige beslissingen die voor hem en zijn omgeving effectief en verantwoord zijn. Op De Bongerd hebben wij ervoor gekozen om onderstaande zelfstandigheidsafspraken, vaardigheden, te bundelen. Een van deze wordt elke maand besproken en hangt op een zichtbare plek in de klas en in de school. Ook staan deze vaardigheden in de nieuwsbrief voor de ouders. In de bijlage 7 is te zien dat een deel bij de onderbouw is ondergebracht en een deel bij de bovenbouw. Deze afspraken worden aan het begin van het jaar kort doorgenomen en komen daarna elke maand uitgebreid terug. De kinderen hangen dan hun foto bij het door hen gekozen oefendoel. Deze vaardigheden zijn opgenomen in het rapport, de leerling vult dit gedeelte zelf in. De kinderen worden gestimuleerd en aangezet om problemen zelf op te lossen en het werk zelf te plannen. De kinderen leren ook om hun werk zelf te beoordelen.

De leerkracht respecteert de leerling en de leerling krijgt ook respect voor zichzelf. Dit bevordert het zelfvertrouwen van de kinderen.

Op de schaal van:

- zelfstandig werken,
- zelfstandig leren,
- zelfverantwoordelijk leren,
- zelfsturend leren

gaat onze school richting het zelfverantwoordelijk leren.

Door de opleiding pedagogisch tact verandert de leerkracht in een (nog) meer coachende bemoedigende leerkracht. D.m.v. reflectie gesprekken zetten wij de stap naar zelfverantwoordelijk leren. In de bovenbouw van onze school zie je dat een groot deel van de kinderen op weg is naar het zelfverantwoordelijk leren. Wat betreft rekenen in de bovenbouw kunnen wij dan voor een deel van de leerlingen al spreken van zelfsturend leren.

Zelfstandigheid en verantwoordelijkheid op Daltonschool de Bongerd

Zelfstandigheidsontwikkeling is een doorgaande lijn die al in groep 1 begint (zie bijlage 7).

- *Zelfstandigheidsontwikkeling begint met doelen; waar werk je aan, hoe lang werk je eraan, wat gebruik je om de doelen te bereiken, wat verwacht je van jouw eindproduct of heb je hulp nodig.*
- *Zelfstandigheidsontwikkeling zien we in werk en houding; je neemt initiatief voor je eigen leerproces.*
- *Met zelfstandigheidsontwikkeling benutten we de verschillen tussen leerlingen; leerlingen geven aan hoe zij het beste leren/oefenen.*
- *We gaan uit van wat de leerling al kan.*
- *Door de omstandigheid van het leren te veranderen willen wij het resultaat verbeteren.*
- *De leeromgeving is zo dat een kind zelfstandig en zelfverantwoordelijk kan leren.*

Reflectie

"I would be the first to hear welcome criticism"

Reflectie, nadenken over je eigen gedrag en je eigen werk, is op daltonscholen belangrijk. Op veel Daltonscholen maken leerlingen vooraf een inschatting van de moeilijkheidsgraad en de tijd van de opdrachten. Achteraf wordt hierover ook een feitelijke beoordeling gegeven en worden in gesprekken regelmatig de inschattingen vooraf en de feitelijke beoordelingen achteraf met elkaar vergeleken. In zulke gesprekken kan er dan bijvoorbeeld aandacht geschonken worden aan het feit waarom een kind steeds de rekenopgaven in de weektaak vooraf moeilijker inschat dan ze (achteraf) blijken te zijn. Op andere aspecten van het werken in de klas wordt op een soortgelijke wijze gereflecteerd. Zo wordt geleidelijk de vaardigheid in het zelfstandig werken en het samenwerkend leren opgebouwd. Het kritisch benaderen van onderwijskundige ontwikkelingen en inzichten is op een Daltonschool vanzelfsprekend. Iedere docent die werkt op een Daltonschool reflecteert op zijn/haar onderwijspraktijk en professioneel handelen. Ook op schoolniveau vindt reflectie over de kwaliteit van het daltononderwijs voortdurend plaats.

Voorbeelden van reflectievragen die de leerkracht aan een kind stelt en die een kind aan zichzelf moet leren stellen, altijd uitgaande van wat het kind al kan.

- Voordat je aan een taak begint: wat ga ik doen en hoe ga ik het doen?
- Tijdens een taak: werkt mijn plan of moet ik het aanpassen?
- Na afloop van een taak: welke waardering geef ik?

Voorbeelden:

- Wat moet ik doen, kennen?
- Wil ik dit doen en kennen?
- Hoe ga ik dit aanpakken?
- Wat past bij mij?
- Hoeveel tijd heb ik?
- Ben ik goed bezig?
- Heb ik hulp nodig?
- Wat heb ik geleerd?
- Kan ik het?
- Hoe los ik problemen op?
- Waar ga ik me nog in verbeteren?

Reflectie op Daltonschool de Bongerd

- Reflectie en feedback vinden elke dag plaats door coachende/bemoedigende rol van de leerkracht. Leerlingen durven te praten.
- De rekenmethode Snappet. Taalverhaal.nu en Wereldoriëntatie BLINK zorgen voor onderzoekend, ontwerpend en ontdekkend leren en reflectiegesprekken
- In de portfolio map zit een samenvatting van de reflectiegesprekken en de door de leerling ingevulde analyse van de spellingsdictees. In 2021 willen we ook de taaldoelen in de map hebben.
- Reflectie vindt plaats in vier wekelijkse gesprekken met kind en leerkracht.
- Reflectie vindt elke week plaats in tweetallen of groepje, met behulp van reflectiedobbelsteen of andere coöperatieve activiteit.

Uitgestelde aandacht

Vaardigheden die hiervoor nodig zijn, zijn verwerkt in de Daltonvaardigheden (*zie bijlage 7*) die begin van het schooljaar worden uitgelegd, en daarna elke maand uitgebreid aan de orde komen. (*zie bijlage 8 opbouw uitgestelde aandacht*).

Maatjeswerk, samenwerkend leren

De ene week werken de leerlingen met een maatje dat in een schema wordt aangegeven. Met dit maatje werk je in de zelfstandig werktijd. De rest van de dag werk je met de juf, alleen, met een ander maatje of groepje. De andere week heeft het kind de keus om alleen te werken of met een zelf gekozen maatje. Leerkracht maakt tijdens elke les een afweging, alleen werken, pedagogische maatjes, didactische maatjes of organisatorische maatjes.

Tempo- en keuzewerk

Extra werk staat soms aangegeven op de taakbrief onder het kopje tempo werk. Tempowerk is een uitloopopdracht die verdieping of herhaling geeft. Er zijn ook leerlingen die hierover met de leerkracht een afspraak gemaakt hebben. Keuzewerk bestaat uit werk dat door leerkracht en soms ook door leerlingen is gekozen. Dit staat op het takenbord of op de weektaak. Het is werk met een speciale opdracht.

Enkele voorbeelden:

- Doelen die aansluiten bij rekenen

- Een taalspel
- Een verhaal schrijven
- Een teken of gymles voor de groep maken
- Een presentatie, werkstukje voorbereiden
- Een boekbespreking voorbereiden
- Werken in de ontdekhoek

Ondersteuning

Ondersteuning wordt vooral gegeven door de leerkracht, hij/zij coacht de leerlingen waar nodig en geeft instructie of extra instructie waar nodig. Leerkracht geeft ook aan waar leerlingen instructie kunnen vinden op computer en bij welke leerlingen voor welk vak. Verder wordt er ondersteuning gegeven door de intern begeleider. Zo ook door onze vrijwilligers. Zij werken langere tijd met individuele leerlingen aan een rekentaak of taal/leestaak. Dit kan een herhaling of een verdieping zijn.

Lokaalinrichting

De lokalen zijn zo ingericht dat elke groep makkelijk bij de voor hen bestemde kast kan. Op vaste plekken liggen schriften en leenmaterialen, nakijkbakjes, afmaakbakjes. Er zijn vaste plekken voor de tassen. De looproutes zijn ruim. Er zijn samenwerkplekken in de klas.

Eindoelen voor het daltononderwijs

We werken aan de kerndoelen die voor elk kind in Nederland gelden vanuit onze:

Missie

"Daltononderwijs is iedere leerling gegund"

Daltononderwijs staat voor een brede vorming (zowel cognitief, cultureel, sportief en sociaal-emotioneel) die bijdraagt aan een sterke persoonsontwikkeling. Daltononderwijs is adaptief onderwijs dat leerlingen past en uitnodigt om op basis van (zelf)vertrouwen uitdagingen aan te gaan om zich verder te ontwikkelen. Het kritisch onderzoekend benaderen van moderne ontwikkelingen en inzichten is op een Daltonschool vanzelfsprekend. Daarmee gaat het daltononderwijs voortdurend met zijn tijd mee, zonder de doelmatigheid van onderwijs en de inbreng van een ondernemende leerling uit het oog te verliezen.

Visie

"De opbrengst, dat ben ik"

Het daltononderwijs geeft inhoud aan een brede vorming waarbij intellectuele- en creatieve groei in evenwicht zijn met sociale en persoonlijke groei. Een leerling wordt uitgedaagd het beste uit zichzelf te halen. Het daltononderwijs biedt daartoe een leef- en leeromgeving waar leerlingen worden uitgedaagd zich te ontwikkelen tot mensen zonder vrees, met lef, met een kritische en democratische grondhouding. Het Daltononderwijs wil een wezenlijke bijdrage leveren aan haar leerlingen om hen in staat te stellen te kunnen functioneren in een complexe samenleving door ondernemend en zelfverantwoordelijk te zijn in het leven, in het werken en in het samenleven.

Doel

"The fearless human being"

Het daltononderwijs stelt zich ten doel om het onderwijs efficiënter in te richten door de kerndoelen met betrekking tot de leerinhouden van het onderwijs af te stemmen op de behoeften, interesses en competenties van leerlingen. Een Daltonleerkracht leidt dit leerproces waar het nodig is en heeft een coachende, bemoedigende rol. Hij of zij stelt zich ten doel om het zelf werken en het met elkaar werken van leerlingen in een veilig pedagogisch klimaat te bevorderen door hen daartoe de ruimte te geven. Een Daltonleerling stelt zich ten doel om op een ondernemende en onbevreesde wijze zich kennis en vaardigheden eigen te maken.

Tot slot, de borging

In het kort:

	Ontwikkeling Daltononderwijs
<i>Doel</i>	<p>De pijlers van het Daltononderwijs zijn zelfstandigheid, samenwerkend leren, vrijheid/verantwoordelijkheid, reflectie en effectiviteit. Door in te zetten op deze items, verbeteren we de kwaliteit van ons onderwijs.</p> <p>Zelfstandigheid, samenwerkend leren, vrijheid/verantwoordelijkheid: In het Daltonbeleidsplan en het handboek staat onze wijze van werken met deze items beschreven. Door het stellen van duidelijke doelen t.a.v. het leren en de daarbij horende succescriteria wordt het eigenaarschap van de leerlingen meer en meer bevorderd. Dit proces wordt ondersteund door met ze te reflecteren over hun aanpak van het werken en hun houding.</p>
<i>Resultaat</i>	<p>Tijdens het zelfstandig werken zijn de leerlingen doelgericht bezig met het proces dat leidt tot het halen van hun eigen doelen.</p> <p>De inspanningen van de leerlingen leiden tot betere resultaten.</p> <p>De leerkrachten hanteren leerkrachtvaardigheden als modellen, reflecteren, bemoedigen.</p> <p>Leerlingen kunnen aangeven hoe ze leren en zetten daarbij strategieën in als handelingswijzers gebruiken, zelfinstructie, reflectie en zelfevaluatie.</p>
<i>Planning</i>	<p>In de komende jaren zetten we de uitvoering van het daltonbeleidsplan voort.</p> <p>Bij aanvang van het schooljaar herhalen we alle vaardigheden, routines over zelfstandig werken, samenwerkend leren, keuze en hulp vragen aan de hand van onze Daltonvaardigheidskaarten.</p> <p>Door het stellen van duidelijke leerdoelen en het verwoorden van succescriteria geven we richting aan het zelfstandig werken. Aan het eind van de week reflecteren we met de leerlingen over hun aanpak aan de hand van de succescriteria. De kinderen worden ondersteund in dit proces door bemoedigende feedback van de leerkracht.</p> <p>De leerkrachten hebben de benodigde kennis en vaardigheden.</p>
<i>Evaluatie en borging</i>	<p>Jaarlijks worden de genomen stappen geëvalueerd en plannen gemaakt voor de komende jaar. Deze zijn terug te vinden in plan begin schooljaar en in het daltonbeleidsplan.</p>

Wij zijn trots op onze school! Het is een hele prettige plek om te leren en te werken, dit komt in de eerste plaats door uw/onze kinderen!

Wij hopen dat u dit document met veel plezier heeft gelezen.

Team Daltonschoon De Bongerd.

Instemming MR en vaststelling bevoegd gezag

De medezeggenschapsraad van de Daltonschool de Bongerd heeft haar instemming verleend aan het groepshandboek 2016 - 2017.

Voorzitter:
naam:

Secretaris:
naam:

Epe,

Epe,

Het bevoegd gezag van de school heeft het groepshandboek vastgesteld,

Rennie Oosterveld, directeur.

Bijlage 1 – Visitatierapport 2017 in aparte bijlage bijgevoegd

Bijlage 2 – HEV – Help elkaar verder/verbeteren/veranderen.

Binnen vier openbare basisscholen in de gemeente Epe hebben de leidinggevende teams bestaande uit directeur, locatieleiders en intern begeleider zich jaarlijks voorgenomen gezamenlijk op een andere school in het cluster te gaan kijken naar een vraag die de school zelf stelt aan de bezoekers. In het schooljaar 2016 – 2017 is de commissie op Daltonschool de Bongerd geweest en heeft gekeken naar de volgende drie vragen:

1. Welke ideeën heeft het HEV team om Dalton nog zichtbaarder / voelbaarder / merkbaarder te maken?
2. Hebben de ouders en kinderen voldoende in de gaten wat Daltonschool zijn voor de Bongerd betekent?
3. Is er nog een aanbeveling om de doelen, die we geformuleerd hebben in het jaarplan te bereiken?

Na afloop heeft de commissie een verslag gemaakt dat hieronder als bijlage is bijgesloten.

Verslag van HEV op de Bongerd op 25 januari 2017

Aanwezig zijn: Albertien Kolkman, Gaby Iskes, Helma Schmidt, Anneke Wolf, Marja van Ass, Bert Stam en Gillian Quanjer

Gastvrouw is Dieke Miedema

Het team van Daltonschool de Bongerd wil graag antwoord op de volgende vragen:

1. Welke ideeën heeft het HEV team om Dalton nog zichtbaarder / voelbaarder / merkbaarder te maken?
2. Hebben de ouders en kinderen voldoende in de gaten wat Daltonschool zijn voor de Bongerd betekent?
3. Is er nog een aanbeveling om de doelen, die we geformuleerd hebben in het jaarplan te bereiken?

Om de vragen te kunnen beantwoorden is het de vraag of het HEV team voldoende kennis van zaken over het Daltononderwijs heeft om dit überhaupt te kunnen doen. De experts van Dalton werken op de Bongerd. Het is dus best lastig om deze vraag te beantwoorden. Wat het HEV team heeft gedaan is vooral het observeren van de activiteiten in de groepen en het bekijken van de beschikbare documenten. Documenten in mappen, maar vooral ook naar de documenten die zichtbaar in de groepen hangen.

1. Welke ideeën heeft het HEV team om Dalton nog zichtbaarder / voelbaarder / merkbaarder te maken?

Het HEV team heeft de volgende Dalton “afspraken” gezien:

- Kinderen werken met een taakbrief.
- Kinderen weten wanneer er instructie gegeven wordt.
- Kinderen tonen grote zelfstandigheid.
- Kinderen weten wat er van ze verwacht wordt.
- Kinderen staan open voor reflectie, van de leerkrachten en van elkaar.
- Kinderen werken in verschillende groepen en hebben daardoor steeds een andere rol.
- Kinderen weten dat de complimenten op de actie gegeven worden en niet op de persoon.
- Kinderen werken vooral bij rekenen aan hun eigen ontwikkeling (eigen leerlijn) De aanpak van Exova is een prachtig voorbeeld van gepersonaliseerd leren.
- Kinderen weten de Dalton afspraken en weten waar ze te vinden zijn.

2. Hebben de ouders en kinderen voldoende in de gaten wat Daltonschool zijn voor de Bongerd betekent?

Het HEV team heeft gesproken met 3 ouders, 4 kinderen en twee leerkrachten en daaruit het volgende opgemaakt.

- Ouders zijn trots op hun kinderen.
- Ouders vinden het fijn dat de verwachtingen van het onderwijs zo duidelijk terug te vinden zijn in de school.
- Ouders weten wat hun kinderen moeten kunnen en kennen (overal te zien in de school).
- Ouders voelen dat de sfeer in de school er een is van samenhang, van respect en van het samen steeds beter willen worden.
- Ouders vinden het fijn dat zij thuis met hun kinderen aan Exova kunnen werken. Zij hebben op die manier een grotere betrokkenheid en zicht op de inhoud van de leerstof.
- Kinderen voelen zich gezien op school.
- Kinderen weten wat er van ze verwacht wordt.
- Kinderen weten dat er altijd een luisterend oor is.
- Kinderen voelen zich deelgenoot van een gemeenschap.
- Kinderen voelen zich verantwoordelijk voor de school en het welbevinden van de leerkrachten en de andere kinderen.
- Leerkrachten geven aan dat het hebben van een gedeelde / gedragen visie, het werken een stuk prettiger heeft gemaakt.
- Leerkrachten spreken dezelfde taal en daardoor loopt de organisatie op rolletjes.
- Leerkrachten zijn vooral bezig met de inhoud van hun onderwijs.
- Leerkrachten werken al vijftien jaar samen aan het concept en dat geeft ruimte en rust.
- Leerkrachten geven aan dat het plannen van alle instructies een grote klus is, die iedere week weer terug komt.
- Leerkrachten geven aan dat het belangrijk is dat de school een Daltoncoördinator heeft. Zij zorgt er voor dat Daltonprincipes niet door de waan van de dag worden ondergesneeuwd.

3. Zijn er nog aanbevelingen om de doelen, die we geformuleerd hebben in het jaarplan te bereiken?

- Kinderen nog meer durven loslaten. Er vertrouwen in hebben dat zij zelf weten wanneer zij instructie nodig hebben.
- Veel in gesprek blijven met de kinderen, zodat je zeker weet dat je hetzelfde bedoelt. Dat je dezelfde taal spreekt.
- Het risico van de kleine school is dat je denkt dat je iedereen ziet en ook weet wat iedereen denkt/voelt. Belangrijk is dan het gesprek.
- Wees trots op wat je al bereikt hebt. Wees trots op de “gewone” dingen
- Meer aandacht voor het “talentafeltje”
- Reflectie mag nooit routineus worden

Epe 30 januari 2017

Gillian Quanjer

Bijlage 3 – Voorbeelden dagtaak

Naam: _____

Groep: _____ 3 _____

Datum: 5 oktober tot en met 9 oktober

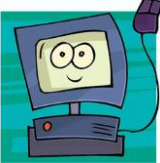

	werkboek (WB)	rijtjesboek	woordmaker	Woorddoe boek	spellingswerkboek (SWB)	1 + 1 = 2	computer	schrijven
Maandag	WB 12 - 13	19-20-21			Met juf Blz.13	Met juf les 1	Snappet 15 min Werk Pakket week 5	Met juf blz. 41
Plan / af								
Dinsdag	WB 14-15	20-21-21	Lees 5 woorden met u en 5 met oe	22-23	Met juf woorden schat	Met juf Les 2	Lijn 3 -3 Week 2 Spel 1 lezen	Met juf blz 42
Plan / af								
Woensdag	WB 16-17	19-20-21 Alles 2x Met tutor	Schrijf 3 woorden- met oe			Met juf Les 3	Lijn 3 –3 Week 2 Spel 2 en 3	Met juf blz 43
Plan / af								
Donderdag	WB 18-19	21 22 –22		24-25	Met juf Blz. 14	Met juf - werk pakket	Lijn 3 – 3 Week 2 Spel 4 spelling	Met juf blz 55 Cijfer 5
Plan / af								
Vrijdag	WB Met juf	19-20 21-22	Maak 3 woorden met de ervoor				Snappet werk Pakket week 6	Met juf blz 56-57 Cijfer 6
Plan / af								

Bijzonderheden

Ik kan/ ik leer:

- We kunnen woorden lezen met de letters die we al geleerd hebben (r, d, i, k, aa, n, e, s, b, oo, m, ee, t, a ie, l, u, o, p, oe,
- Ik kan handig in groepjes tellen tot en met 20

Tempowerk		
Wat?	Hoe?	Hoe ging het?
		
		
		

Keuzetaken		
Wat?	Hoe?	Hoe ging het?
leesboek	Lees in je leesboek uit de schoolbieb 2x 10 min. - 10 min.	
 computer	Taalzee 15 minuten Rekentuin – 15 minuten	
schrijven	Kan je een verhaaltje maken over: de poes ?	
Spelen bij groep 1-2	Wat wil je graag doen? Je mag 15 min. komen spelen.	

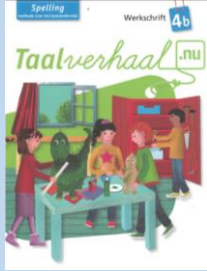
Reflectie	
Welke taak krijgt deze sticker?	
Welke taak krijgt deze sticker?	

Naam: _____

Groep: 4

Datum: _____

	 Rekenen	 Taal	 Spelling
Maandag	Rekentuin 25	Verhaal schrijven over de vakantie. 6 zinnen en tekening met kleurpotlood	Pak je woordpakket. Wp 1 overschrijven in je spellingschrift.
Plan / af			
Dinsdag	Lesje van juf en uitleg ontdekkingshoek en 20 minuten erin met maatje. Zet een klokje. Rekentuin 25 minuten	Hfst 1 les 1 met juf	Pak je woordpakket. Pak je witte werkboek. Wp 1 les 2 in je witte werkboek maken.
Plan / af			
Woensdag	M4th 30 minuten, ga naar getalbegrip en werk hier	Hfst 1 les 2 werkboek juf	Pak je woordpakket Pak je witte werkboek Maak les 3
Plan / af			
Donderdag	Rekentuin 25 M4TH 20 Ga naar getalbegrip en werk hier	Hfst 1 les 3 met meester Meester laat woordenschatkaart zien en vertelt hoe je dit met maatje oefent	Pak je woordpakket Pak je witte werkboek Maak les 4
Plan / af			
Vrijdag	2 bladen	Hfst 1 les 4 werkboek met meester	Computer met meester Ga naar spelling Ga naar * verwerken en maak daar les 2
Plan / af			

- **Ik kan/ ik leer:**
- TE
- Tellen met sprongen van 10
- $45+3/45-3$
- $30+50$
- In tablet spelling en taal vinden

Tempowerk voor de afgesproken kinderen

Wat?	Hoe?	Hoe ging het?
Taalzee 20 minuten		
Words en birds 20 minuten		
Words en birds 20 minuten		

Keuzetaken. Dit kan pas op vrijdag.

Wat?	Hoe?	Hoe ging het?
1x 20 tekenkaartjes		
Lezen 20 minuten		
Verhaal over...		
Taalzee 25 minuten		
Malle getallen 20 minuten		

Reflectie op vrijdag met meester

Welke taak krijgt deze sticker?	
Welke taak krijgt deze sticker?	

Bijlage 4 – Voorbeelden dagtaak

Weektaakformulier van: _____

Groep: 6

Is een maatje met: _____

Datum: _____

Vak	Doel: Wat ga ik leren?	Hoe ga ik dat leren?	P	Af	Hoe ging het?
Rekenen		Rekentuin 30			
	Ik kan alle tafels vlot	Snappet 45			
	Ik kan staartdelen	Snappet 45			
	Ik kan 36x43	Snappet 45			
	Ik kan omtrek en m2	Rekentuin 30			
	Ik kan vlot + en -	Snappet 45			
	Ik getallen tot 1.000.000 lezen	Snappet 45			
Taal	Ik weet wat voegwoorden doen.	HD 11 les 4 werkboek			
	Ik kan PV Ond. Lijdvw vinden	HD 11 les 6 werkboek			
	Ik weet niet precieze telwoorden	Computer oefenen HD 11 woord en zinsbouw			
	Ik weet waar het KOFCHIP voor is	HD 11 les 9 werkboek	do		
	Ik kan van een samengestelde zin twee zinnen maken.	Woordenschatkaart 10 minuten met maatje			
	Woordenschatwoorden Ik ken er 12 van de 15	verhaal schrijven.	vr		
Spelling		Overschrijven woordpakket 20			
		Werkboek les 2			
	Ik maak er 12 van de 15 goed	Werkboek les 3	Wo		
		Werkboek les 4	vr		
Engels	Ik leer meer woorden, alleen op vrijdag als je andere werk klaar	Words en Birds 25 Words en Birds 25	Vr		

Instructie: Wanneer krijg ik welke uitleg?			
	Rekenen	Taal	Spelling
Maandag	ochtend	ochtend	ochtend
Dinsdag	ochtend		
Woensdag	ochtend	Ochtend	ochtend
Donderdag	ochtend		
Vrijdag	ochtend		

Huiswerk van deze week: Topo, tafels Bijzonderheden:

Keuzetaken/tempowerk. Dit kan pas op vrijdag.		
Wat?	Hoe?	Hoe ging het?
Rekenen	Teken een kubus. Elke zijde is 10 cm. Gebruik ruitpapier.	
Taal/spelling	Kwismeester 15 minuten HD 9 en 10	
Engels	Lees een Engels boek	
Verhaal	Uit map of bak. 10 zinnen. Maak het grappig, leuk of verdrietig. Bedenk dit voor je begint. Zet er bijvoeglijke naamwoorden in.	
		

Reflectie		
Op welke taak ben je deze week trots en waarom?		
Welke taak vond je deze week lastig en waarom?		

OPBOUW SAMENWERKEND LEREN

Waarom: Samen weet je meer.
Hoe: Met behulp van de taak, maatjes, tutor, mentor
Wat: Met behulp van onderstaande activiteiten oefenen wij onze daltonvaardigheden.

Groep	Binnen een groep	Groepsdoorbrekend
1-2	<ul style="list-style-type: none"> • Aankleden, veters strikken • Puzzelen, een spel spelen • Groepswerk • Mentor: spel uitleggen • Opruimen in klas of schuur • Binnen -buiten kring • Mix en koppel • Samen een activiteit plannen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vriendjeslezen met groep 4-5-6 • Tutor/mentorlezen groep 3-8 • Duolezen groep 4-5-6 • Tutorlezen met individuele leerlingen • Goed gedaan • Energizerspelletjes • Groep 3 koppelen aan oudere lln.
3-4	<ul style="list-style-type: none"> • Tweespraak • Klassendienst • Samenwerk werk op de taak: taal 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekenen, gym, handvaardigheid • Ontdekhoek
5-6	<ul style="list-style-type: none"> • Werken met groepjes van 3-4 • Werken met rollen begint • Opbouw rollen in taalmethode 	<ul style="list-style-type: none"> • Bovenstaande vakken en verkeer, natuur, begrijpend lezen, geschiedenis en aardrijkskunde • Gymles of tekenles voorbereiden
7-8	<ul style="list-style-type: none"> • Werken in grotere groepjes • Daltonvaardigheden zijn eigen gemaakt • Daltonvaardigheden worden goed ingezet • Leerlingen zetten zich in, ook al ligt een rol hen niet zo • Leerlingen reflecteren op inbreng 	<ul style="list-style-type: none"> • Bovenstaande vakken en Engels • Mentor computerproblemen groep 1 - 8 • Daltongroepjes bij festiviteiten

Bijlage 6 – Opbouw reflectie

Daltonschool de Bongerd

OPBOUW REFLECTIE

- Waarom:** Nadenken over je gedrag met betrekking tot de te oefenen stof geeft doelmatigheid, effectiviteit en verantwoordelijkheid. We gaan uit van het proces, van wat het kind al kan, succeservaringen. Het gaat niet om het afhebben van je taak maar over inzet en aanpak. Welke aanpak leidt tot de beste resultaten?
- Hoe:** Met juf, maatje, groepje, alleen.
- Wat:** Met behulp van onderstaande activiteiten en met een leerkracht die door goed observeren de goede vragen weet te stellen.

Groep	
1-2	<ul style="list-style-type: none">• Bewust maken dat je iets oefent door middel van het benoemen ervan. Je wordt je bewust dat leren bestaat uit begrijpen, oefenen en doorzetten.• Nadenken over waar je trots op bent• Reflectiedobbelsteen met vragen erop. (De vragen staan vermeld onder deze tabel).• Groep 2 elke week gesprekje over waarom ze de smileys op een bepaalde plek hangen.• Binnen- en buitenkring, elkaar vertellen hoe ze iets aanpakken.• Daltonvaardigheden worden “aangeleerd” en besproken. Maandelijks gesprek hierover waar daarna dagelijks middels coaching op teruggekomen wordt.• Leerlingen denken na over wat ze nog moeten oefenen. Ze hangen hun foto bij het te oefenen item. Of ze kiezen voor iets wat ze al goed kunnen en hangen daar de foto bij.
3	<ul style="list-style-type: none">• Activiteiten uit groep 1-2.• De dagtaak met doelen is aanleiding voor gesprek. Naar aanleiding van dit gesprek worden 2 smileys geplakt.
4-5	<ul style="list-style-type: none">• Activiteiten uit groep 3.• Wisselende rollen bij groepswork geeft aanleiding tot reflectie• Reflectiegesprekken over houding en taakwerk 1 keer per 4 weken. Dit wordt door leerkracht of leerling genoteerd in portfolio map.• Vragen op taak invullen, deze reflecteren op de doelen

6-7-8

- Activiteiten uit groep 4-5
- Reflectie op: Werken in grotere groepjes, groep doorbrekend, hoe ga je om met jonge kinderen?
- Reflectie op: De inzet van daltonvaardigheden.
- Reflectie op: Inzet, ook al ligt een rol je niet zo.
- Reflectie leidt tot: Ontplooiing ten opzichte van de taak en de school

Vragen van de reflectiedobbelsteen:

- Doorwerken gaat het beste als ik....
- Hier word ik blij van....
- Als ik hulp bied dan....
- Als ik hulp krijg dan voel ik me
- Vandaag leerde ik....
- Ik ben trots op....
- Samenwerken lukt beter als ik
- Dit ga ik morgen proberen
- Nu kan ik
- Zo heb ik dit werkje aangepakt

Bijlage 7 – Opbouw Daltonvaardigheden

Daltonschool de Bongerd

OPBOUW DALTONVAARDIGHEDEN

- Waarom:** Door zelfkennis over hun vaardigheden wordt bij leerlingen de werkhouding verbeterd.
- Hoe:** Maandelijks staan twee vaardigheden centraal. Deze vaardigheden worden besproken in de les en de leerlingen krijgen er feedback op. Ouders worden middels de Schoolpost geïnformeerd.
- Wat:** Leerlingen kiezen hierin hun eigen verbeterdoel en ze reflecteren op hun eigen vaardigheden.

Van		Dit vind ik.....								Daltonschool de Bongerd							
Daltonvaardigheden		1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8
Ik praat zacht en vriendelijk																	
Ik laat iemand uitpraten en luister goed																	
Ik kan om de beurt aan iets werken										Ik leg stap voor stap uit							
Ik bied hulp als iemand dat vraagt										Ik bied hulp als iemand dat nodig heeft							
Als ik met mijn taak begin dan denk ik na wat ik nodig heb, ik begin en werk tot het af is										Als ik met mijn taak begin dan overleg ik, ik plan, denk na over de problemen die ik kan tegenkomen en ik voorkom zo deze problemen							
Als juf bij een ander groepje is dan kan ik doorwerken en ik weet wie ik om hulp kan vragen										Als ik uitleg dan vraag ik door, ik vraag wat denk je dat je kan doen en geef tips, ik zeg niet voor							
Ik kan goed voor alle spullen zorgen, ik weet waar ik iets kan lenen										Ik kan in een werkgroepje verschillende rollen hebben, als het een rol is die mij niet zo ligt, dan zet ik mij toch in							
Ik kan aangeven hoe ik een werkje vond										In een gesprek heb ik inbreng en respecteer een andere mening, ik zoek naar een oplossing bij verschil van mening							
Ik kan aangeven wat ik van een werkje ga leren										Ik heb een mening over mijn werk, ik onderzoek mijn fouten en weet dan hoe ik het de volgende keer ga aanpakken							
Ik kan aangeven hoe ik een werkje heb aangepakt, ik denk na over hoe het er na afloop uitziet, hoe heb ik het gedaan en waarom										Kritiek heb ik nooit op de persoon, mijn tips en vragen gaan altijd over de taak							

Blauw = ik kan dit heel goed
Groen = ik kan dit meestal
Oranje = dit moet ik nog oefenen

Bijlage 8 – Opbouw uitgestelde aandacht

Daltonschool de Bongerd

OPBOUW UITGESTELDE AANDACHT

Waarom: Het kind leert zoeken naar oplossingen, de zelfstandigheid wordt vergroot.

Hoe: Met behulp van de taak en maatjes, mentor los je problemen op, werk je zelfstandig.

Wat: Met behulp van de daltonvaardigheden en onderstaande opbouw.

- De leerkracht geeft duidelijk aan wat hij in de vastgestelde periode (kleurenklok/timer) van de leerling verwacht.
- De doelen zijn duidelijk en uitgelegd.
- In groep 1-2 kan gebruik gemaakt worden van een pop die op een stoel zit.
- Leerkracht maakt gebruik van maatjes en oudere leerlingen om het de andere kinderen te 'leren'
- In groep 3-4-5 wordt gebruik gemaakt van kleurenklok/timers. Voorwaarde is dat de leerlingen weten wat ze moeten doen als ze niet verder kunnen.
- In groep 6-7-8 gaat uitgestelde aandacht vanzelf doordat het goed is aangeleerd, het is verinnerlijkt.
- De leerling vraagt vanaf groep 4 hulp aan iemand die het kan weten (hier is met leerkracht over gepraat).

Bijlage 9 – Opbouw activiteiten computervaardigheden

Daltonschool de Bongerd

OPBOUW ACTIVITEITEN COMPUTERVAARDIGHEDEN

Waarom:	Er wordt veel geoefend met behulp van de laptop. Kinderen kunnen hun eigen materialen en benodigdheden zelf pakken, opruimen en gebruiken.
Hoe:	Enkele keer een centrale uitleg, veel samenwerken, handelingswijzers, kinderen spreken kinderen aan, hulp van de jeugd-ict-er, duidelijke leerlijn.
Wat:	Kinderen leren de oefenprogramma's gebruiken. VLL-zoem, Rekentuin, Exova M4th, methode gebonden programma's bij Taalverhaal.

Groep	
1-2	<ul style="list-style-type: none">• Kinderen leren inloggen en afsluiten op de computer.• Kinderen onthouden hun inlogcode.• Kinderen van groep 2 helpen groep 1.• Kinderen weten dat ze op de computer de lesstof oefenen.• Kinderen weten dat juf kan zien hoe je oefent.• Kinderen leren hun resultaten te bespreken.• Kinderen zijn voorzichtig met koptelefoons en bedrading.
3	<ul style="list-style-type: none">• Kinderen leren opslaan van teksten.• Kinderen leren computers af te sluiten en op te starten.• Kinderen leren samenwerken achter de computer.• Kinderen kunnen geluid harder zachter zetten en de koptelefoon aansluiten.• Kinderen kunnen samenwerken achter de computer.
4	<ul style="list-style-type: none">• Kinderen leren over de laptop (pakken, oordoppen aansluiten, beeldscherm aan/uit, toetsenbord aan/uit, opruimen in de kast).• Kinderen leren lopen met de laptop.• Kinderen leren oefenprogramma's gebruiken.• Kinderen kunnen verbinding maken en eenvoudige verbindingproblemen oplossen.
5	<ul style="list-style-type: none">• Kinderen leren printen.• Kinderen kennen de procedures bij materiaalproblemen.• Kinderen leren samenwerken achter de laptop.

6-7-8

- Uit deze groepen komen de jeugd-ict-ers
- Zij waarschuwen als laptops verkeerd zijn weggezet of onjuist gebruikt worden.
- De jeugd-ict-ers kunnen apps er weer opzetten
- De jeugd-ict-ers kennen een aantal manieren om niet werkende spelletjes weer aan de praat te krijgen.
- De jeugd-ict-ers informeren via een appgroep bij meester Bert en de jeugd-ict-er van vorig jaar naar oplossingsideeën voor dagelijkse problemen.
- De andere kinderen uit 6,7,8 geven tips aan de jongere leerlingen zowel over de techniek, de omgang met de tablets als over de inhoud van de programma's.

Bijlage 10 – Borgingsmatrixen

De borgingsmatrixen zijn onderverdeeld in drie delen: Waarom, Hoe (instrumenten) en Wat (vaardigheden). Elk deel is op leerling-, leerkracht- en schoolniveau beschreven. Hierop is tenslotte een evaluatieve reflectie en borging geschreven.

Waarom		
Leerlingniveau	Leerkrachtniveau	Schoolniveau
<ul style="list-style-type: none"> • De leerling leert zelf initiatieven te durven nemen om leerdoelen te bereiken, dit vergroot de zelfstandigheid. • Door op het juiste moment hulp te leren vragen, neemt de leerling verantwoordelijkheid en krijgt zo inzicht in eigen kunnen. • Door het benutten van de gegeven tijd en gelegenheid bekwaamt de leerling zich in het meer zelfwerkzaam zijn. • Doordat de leerling inbreng heeft in: hoe, werkvorm, plaats en tijd werkt hij beter aan de gestelde doelen. • Door het omgaan met uitgestelde aandacht leert het kind te zoeken naar een oplossing. • Door het eigen werk te evalueren en te reflecteren krijgt het kind inzicht in eigen inzet en kunnen. • Leerling leert omgaan met feedback. • De leerling die het doel van de taak kent, is hij meer betrokken en neemt hij meer verantwoordelijkheid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Door het creëren van een taakgerichte werksfeer, voldoende tijd, een goede organisatie zowel met leerlingen en leerkrachten worden gewenste voorwaarden geschapen. • De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken zoals deze in school zijn afgesproken. • De leraar kan verschillende vormen en niveaus van zelfstandigheidsbevordering toepassen. • De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat om zelfstandigheidsontwikkeling te bevorderen. • Leerkracht stelt duidelijke doelen en verwachtingen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Door ruimte te creëren voor leraren en overige medewerkers om hun talenten te laten zien wordt de zelfstandigheid vergroot. • Door de leraren en overige medewerkers te stimuleren initiatieven te laten nemen en te tonen wordt de zelfstandigheid vergroot. • Team moet zichzelf leervragen blijven stellen, niet stilstaan en in ontwikkeling blijven.
Reflectie, effectiviteit en borging (evaluatie)		
<ul style="list-style-type: none"> • In ons team vullen leerkrachten elkaar aan. De Belbintest toont een evenwichtig team aan. • Ieder heeft zijn eigen bijdrage om de doelen te bereiken. De verschillen tussen de mensen benutten wij bij het uitvoeren. • Sinds 2014 werken wij met leergesprekken, feedback, reflectie. Onderzoekend leren m.b..v Blink start in 2020. • Ons doel is dat doordat de relatie goed is, leerlingen kunnen en durven verwoorden waarom en hoe zij iets zo aanpakken. Hoe voelen zij zich erbij en wat kan je helpen, zijn uitgangspunten. Voor de jongere kinderen geldt vooral het 'hoe' van het aanpak. 		

Hoe (instrumenten)		
Leerlingniveau	Leerkrachtniveau	Schoolniveau
<p>Groep 1-2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maatjesbord. • Samenwerkopdrachten op de taak. • Uitgestelde aandacht. • De taak. <p>Groep 3-4-5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didactische maatjes. • Maatjes. • Tutoren. • Maatjes huishoudelijk taakbord. • Taak. • Handelingswijzer. • Feedback- en reflectiegesprekken. <p>Groep 6-7-8</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plannen. • Taak- en projectopdrachten. • Handelingswijzers. • Instructiewinkel. • Werken in drie- of viertal. • Feedback- en reflectiegesprekken. 	<p>Leerkracht zorgt voor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ruim tijd. • Duidelijke opdrachten. • Duidelijke taak. • Aanleren van de vaardigheden. • Duidelijke handelingswijzers. • Effectieve inrichting lokaal en materialen. • Pedagogische, didactische organisatorische activiteiten om de zelfstandigheid te kunnen oefenen en toepassen. 	<ul style="list-style-type: none"> • In vergaderingen heeft ieder inbreng. • In vergaderingen wordt ieders inbreng serieus genomen. • In vergadering brengen wij onderwijs behoeften in beeld. • Ieder krijgt de tijd om te experimenteren en daarna conclusies te trekken.
Reflectie, effectiviteit en borging (evaluatie)		
<ul style="list-style-type: none"> • Leerkracht heeft theoretische kennis over reflectie. (2014) • Door middel van collegiale consultatie is dit meer en meer eigen gemaakt. (2015/2016) • Middels reflectie kijken we naar aanpak inhoud, beleving en naar interactie. Zo willen wij de zelfstandigheid, verantwoordelijk, zelfwerkzaamheid vergroten. • Leerkrachten hebben gesprekken over het waarom van de doelen op de weektaak. Kinderen leren wat de essentie van het leren is. Je leert je eventuele frustratie omzetten in doorzetten. Leerlingen durven zichzelf uit te dagen. • Leerkrachten evalueren deze punten juni 2017. • In 2018 volgt ieder de opleiding "Pedagogisch tact". Succeservaringen en bemoediging gaan we inzetten. • Door het met regelmaat voeren van feedback- reflectie gesprekken boeken wij vooruitgang op gebied van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. Leerlingen worden meer zelfsturend. 		

Wat (vaardigheden)		
Leerlingniveau	Leerkrachtniveau	Schoolniveau
<ul style="list-style-type: none"> • Zie bijlage voor de Dalton-vaardigheden • Reflectie individueel met de juf. • Reflectie in tweetallen, koppel mix. • Reflectiedobbelsteen. • Reflectie in een groepje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Leerkracht komt dagelijks terug op de afgesproken vaardigheden en besteedt maandelijks extra aandacht aan de afgesproken vaardigheid die dan centraal staat. • Leerkracht differentieert waar nodig. • Leerkrachten nemen handelingswijzers met elkaar door • Leerkracht creëert wekelijks reflectiemomenten. • Leerkracht coacht gedurende de dag. 	<ul style="list-style-type: none"> • Coördinator stimuleert leerkrachten om de te ontwikkelen vaardigheden bij leerlingen steeds weer opnieuw ter sprake te brengen. • De maandaafspraken worden vermeld in de maandelijkse nieuwsbrief. • Coördinator stimuleert leerkrachten om nieuwe input uit te proberen.
Reflectie, effectiviteit en borging (evaluatie)		
<ul style="list-style-type: none"> • De instrumenten (zie wat en hoe) benutten tijdens instructie, verwerking en zorgen voor reflectiemomenten. • Coördinator zorgt voor momenten in vergaderingen waar we evalueren/ reflecteren en zorgen voor borging. <p>Tussenevaluatie febr. 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kinderen nemen meer initiatieven. • Kinderen nemen meer de rol als leider. • Kinderen verwoorden beter wat er gebeurt. 		

Waarom		
Leerlingniveau	Leerkrachtniveau	Schoolniveau
<ul style="list-style-type: none"> • De mens is van nature een sociaal communicatief wezen, samenwerkend leren moet opgebouwd worden. • De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om zich te oefenen en te bekwamen in de samenwerkingsvaardigheden. • De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraren, medeleerlingen en ouders. • Er is sprake van wederzijdse afhankelijkheid. • Leerling leert zich af te vragen wat zijn rol is en welke rol hij wil. Leerling heeft een individuele verantwoordelijkheid. • Samenwerking is zowel doel als middel. • Samenwerken gaat om het proces waar een gezamenlijk eindproduct uit komt. 	<ul style="list-style-type: none"> • De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's, leerlingen en ouders. • De leraar geeft samen met collega 's vorm aan de taak of leertaken zoals deze in school zijn afgesproken. • De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen • De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen leerlingen onderling. • Leerkracht stelt duidelijke doelen en verwachtingen. • Leerkracht leert de leerlingen met behulp van de daltonvaardigheden dat ze wel individueel aanspreekbaar zijn op actieve eigenbijdrage. 	<ul style="list-style-type: none"> • De school is een leefgemeenschap waar leerlingen, leraren, andere medewerkers en ouders op een zichtbare wijze samen leven en werken • De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering. • Door het pedagogische effect van samenwerkend leren wordt een situatie gecreëerd die leidt tot beter leren.
Reflectie, effectiviteit en borging (evaluatie)		
<ul style="list-style-type: none"> • In ons team vullen de leerkrachten elkaar goed aan. Uit de Belbintest, personeels- en ouder enquêtes blijkt dat ons team goed in evenwicht is en leerlingen en ouders tevreden zijn. • Ieder heeft zijn eigen bijdrage om de doelen te bereiken. De verschillen tussen de mensen benutten wij bij het uitvoeren. De verschillen in cognitieve begaafdheid moeten niet te ver uiteen liggen. Hier moeten we ons meer bewust van zijn. • Leerkracht stelt de groepjes per situatie samen op grond van pedagogische, didactische of organisatorisch argumenten. 		

Hoe (instrumenten)		
Leerlingniveau	Leerkrachtniveau	Schoolniveau
<p>Groep 1-2- 3-4-5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didactische maatjes. • Maatjes (schouder, oog). • Tutoren. • Maatjes huishoudelijk ta- kenbord. • Taak. • Spiegelen aan gedrag leer- kracht. <p>Groep 6-7-8</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zie groep 1 - 5 • Plannen • Taak en projectopdrachten • Werken in drie- of viertal met rol 	<ul style="list-style-type: none"> • Leerkracht zorgt voor over- leg en opdrachten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Binnen de groep. ○ Klassendoorbre- kend. ○ Groepsdoorbre- kend. • Leerkrachten werken sa- men. • Leerkracht stelt groepjes samen. • Leerkracht zorgt voor : <ul style="list-style-type: none"> ○ Pedagogische acti- viteiten. ○ Didactische activi- teiten. ○ Organisatorische activiteiten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor groepsdoorbre- kende activiteiten. • Leerkrachten werken als team. • Ouders hebben inbreng • Leerkrachten hebben een maatje om de reflectiege- sprekken eigen te maken, en visitatieformulier in te vullen.
Reflectie, effectiviteit en borging (evaluatie)		
<p>2014-2015</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerkracht neemt theoretische kennis tot zich over reflectie. Reflectie op aanpak inhoud, inter- actie en beleving. • Door middel van collegiale consultatie wordt dit meer en meer eigen gemaakt. <p>2015-2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerkracht heeft één keer in drie week 1 op 1 gesprek met leerling. • Leerkracht coacht meer en meer tussendoor. • Leerkracht neemt kennis tot zich in masterclasses en regiobijeenkomsten. <p>2020-2023</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerkracht heeft één keer in vier weken 1 op 1 gesprek. • Leerkracht heeft één keer per week met de groep een gesprek in verschillende werkvormen. • Coachende, bemoedigende houding, die uitgaat van succeservaringen is eigen gemaakt en is de hele dag zichtbaar, merk- en voelbaar. • Nieuwe methodes Engels Blink Snappet worden ingevoerd. • Groepsdoorbroken HV/tech./tek. 1x per week. • Mogelijkheden om rekenen/begrijpend lezen in een andere groep mee te doen. • Scholing met betrekking tot HB leerlingen, hoe herken je ze. • Scholing Snappet • Het ontwerp, onderzoekend leren krijgt een plek. (Blink) 		

Wat (vaardigheden)		
Leerlingniveau	Leerkrachtniveau	Schoolniveau
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Zie de bijlage daltonvaardigheden</u> 	<ul style="list-style-type: none"> • Leerkracht zet groepjes bij elkaar die naar gelang de situatie qua persoonlijkheidsstructuur of sociale vaardigheden of cognitieve vaardigheden bij elkaar passen. • Leerkracht verdeelt de rollen en gaat uit van wat de leerling kan. • Leerkracht komt dagelijks terug op de afgesproken vaardigheden en besteedt maandelijks extra aandacht aan de afgesproken vaardigheid die dan centraal staat. • Leerkrachten evalueren in vergadering of de reflectiegesprekken leiden tot een betere samenwerking. • Leerkrachten vullen in duo's het visitatieformulier in. Daarna vindt terugkoppeling naar het hele team plaats. 	<ul style="list-style-type: none"> • Coördinator stimuleert leerkrachten om de vaardigheden goed te coachen • Ouders praten mee over tso bso activiteiten. • Coördinator en directie coördineren het in teamverband in vullen van het visitatiekader.
Reflectie, effectiviteit en borging (evaluatie)		
<p>2016-2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • De instrumenten benutten tijdens instructie, verwerking en invoeren van meer reflectiemomenten. • De instrumenten zijn uitgebreid met dobbelsteen, dikke duim en reflectie smileys in onderbouw. • De doelmatigheid staat voorop. <p>Tussenevaluatie februari 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kinderen hebben plezier in de verschillende werkvormen. • Kinderen kunnen beter verwoorden wat er gebeurt in een situatie waar een probleem opgelost moet worden. • Kinderen nemen meer initiatieven. • Kinderen bevragen elkaar op bepaald gedrag • Kinderen zetten vaardigheden geleerd bij Kick fit in. 		

Bijlage 11 – Kijkwijzer ouders in de klas en Daltonkranten

Daltonschool de Bongerd

KIJKWIJZER OUDERS IN DE KLAS

- Waarom: Ouders kennis laten nemen van het Daltononderwijs om hen te informeren en hen een gefundeerdere mening te laten hebben over ons Daltononderwijs.
- Hoe: Ouders worden uitgenodigd om een ochtend in de klas te komen kijken en vragen te stellen. Van de ochtend wordt verslag gelegd in de Daltonkrant.
- Wat: Ouders zien een reguliere ochtend in de groep van hun kind.

Ouders kijken naar Dalton in de praktijk.

Welkom op deze kijkochtend. Wij werken op school elke dag volgens Dalton. Dit betekent dat we het belangrijk vinden dat kinderen verantwoordelijk en zelfstandig zijn en kunnen samenwerken. Leerkrachten hebben een begeleidende rol hierin. Dit houdt in dat ons onderwijs daarop ingericht is. Daltononderwijs gebruikt dezelfde leermethodes en toetsen als andere basisscholen. Vandaag krijgt u de mogelijkheid om Dalton in de praktijk te zien. We hopen dat het eventuele vragen beantwoordt en dat u de vragen die het bij u oproept met ons wil delen op onderstaand formulier. In onze Daltonkrant zullen we proberen die vragen te beantwoorden.

Zelfstandig werken

In het Daltononderwijs staan de doelen op de taak centraal, de taak is een middel om kinderen zelfstandig te laten werken en verantwoordelijk te maken voor hun werk. Jonge kinderen werken met een dagtaak, oudere kinderen met een weektaak. Zelfstandig werken is een periode van 1-2 uur per dag, de leerlingen werken dan aan die taak. Voor die tijd hebben ze uitleg gehad over de te leren doelen. Ze kiezen welke taak (vak) ze eerst willen maken. De ene week mag je zelf kiezen of je wil samenwerken en met wie. De andere week werk je dat uur per dag met een aangewezen maatje. Samen weet je meer dan alleen!! Kom je er samen niet uit dan kun je het aan een ander duo vragen. De leerkracht kan vragen beantwoorden als zij niet met een hulpgroepje bezig. Heeft juf nu even geen tijd dan ga je door met een andere taak die je wel weet. Je stelt je vraag dan later. Samen ben je verantwoordelijk voor de gemaakte taak, je kijkt ook samen na en verbetert de fouten.

Inrichting

Het lokaal is zo ingericht dat leerlingen spullen zelf kunnen pakken (schriften, scharen, leenspullen). Je bent verantwoordelijk voor deze spullen (netjes houden, opruimen).

Structuur

Een voorwaarde om verantwoordelijkheid te kunnen nemen is weten wat er wel en niet mag, hoe doen we de dingen. Volgens een vast patroon (hele school) worden deze 'hoe doen we het' kaarten aangeboden, de daltonvaardigheden. Bij de ingang van de school hangen deze kaarten en in de klas.

Wij stellen het op prijs als u onderstaand formulier invult. Eventuele vragen die bij u leven, leven misschien ook bij andere ouders en worden in onze Daltonkrant dat in maart uitkomt beantwoord.

Veel kijkplezier gewenst!!

•

Daltonkrant 2016

Daltonschool De Bongerd Oene

Visie:

- Door in goed contact te zijn met anderen, durft een kind te laten zien wie hij/zij is en het kind wil laten zien wat hij/zij kan!
- Je gaat met juf, zelfstandig of samen, verantwoordelijk om met je taak en andere mensen.
- Dit kan alleen als je goed nadenkt over jouw handelen (reflectie) richting de taak maar ook naar anderen (wederzijds respect).

Wat weet u van Dalton?

De kinderen hebben dit quizje al gemaakt. Hieruit is gebleken dat de kinderen veel antwoorden goed hebben. Kunt u de vragen ook beantwoorden? Misschien leuk om nog eens met uw kind te doen.

Waar komt de naam Dalton van?

- A>Het is de naam van een man
- B>Het is de naam van een stadje in Amerika
- C>Het is een vrouw

Wie is de oprichter van Dalton? (Wie is met Dalton begonnen)

- A>Een juf, Helen Parkhurst
- B>Een meester, John Dalton
- C>Een juf, Dieke Miedema

Wat is heel belangrijk bij Dalton?

- A>Je mag doen wat je wil/je loopt rond
- B>Zelfstandigheid, techniek, werken
- C>Zelfstandigheid, samenwerken, praten over hoe je je werk aanpakt

Waar heb je vrijheid in?

- A>Hoe laat je op school komt
- B>Met welk werk je begint
- C> Wanneer je pauze houdt

Wat hoort bij Dalton?

- A>Dagkleuren, weektaak, maatje, duo, denken over hoe je doet, zelf nakijken
- B>Kleurplaat, samenwerken, maatje, paarse kleur
- C>Rekenen, stamgroep, weektaak

Hoe weet juf of je je werk goed doet en goed nakijkt?

- A>Dat weet ze niet
- B>Ze praat met je, ze kijkt het zelf meestal ook na en ze geeft toetsen
- C>Ze geeft toetsen

Wat zijn de voordelen van samenwerken?

- A>Lekker kletsen en rondlopen
- B>Er is 1 kind de baas
- C>Samen weet je meer dan alleen

Hoe lang werk je per dag samen?

- A>Tijdens het zelfstandig werken ongeveer een uur/ anderhalf uur.
- B>De hele dag
- C>15 minuten
- D>.....

Je wordt zelfstandig omdat:

- A>Je veel rondloopt
- B>Je de hele dag mag doen wat je zelf wil
- C>Je zelf kiest waarmee je begint, zelf je spullen pakt, zelf een plek zoekt, overlegt

Ik vond dit testje:

- A>Lastig
- B>Beetje lastig
- C>Niet lastig, ik weet al veel van Dalton

En????

Was het lastig?

De kinderen hebben ook nog een enquête ingevuld over wat zij van de leergesprekjes vinden. Zij geven aan dat zij de eerste gesprekjes spannend vonden. Nu zijn ze eraan gewend.

'ik durf meer tegen juf te zeggen en te vragen'.

'je vragen worden opgelost'

'we praten over wat ik al kan en wat ik nu ga leren'

'het gaat over hoe ik iets ga leren of hoe ik iets kan verbeteren'

Leergesprekjes bij kleuters

Eén keer in de week praten de kinderen van groep 2 over hun gemaakte werkjes van het takenbord. De kinderen vertellen dan welk taakje de dikke duim verdient. Dit is het taakje waar ze erg trots op zijn. Ook vertellen ze hoe ze het taakje hebben aangepakt, wat precies goed ging of waarom ze zo trots zijn. Verder vraagt juf of er ook een taakje is waar je iets van hebt geleerd of wat de volgende keer beter kan en hoe je dat dan gaat doen.

De gesprekjes vinden steeds op verschillende manieren plaatst, zodat er genoeg afwisseling is. De ene keer krijgen de kinderen een dikke duim op een briefje mee naar huis en de andere keer hebben we alleen een gesprek in verschillende groepjes. Ook laten de leerlingen trots de werkjes aan elkaar zien.

Groep 2 vindt het leuk om over het werk te praten en zijn enthousiast wanneer er weer een dikke duim wordt uitgedeeld. Ook kunnen de kinderen steeds beter verwoorden hoe ze een taakje hebben aangepakt, wat er goed ging of beter kan. Daarnaast geven ze elkaar onbewust tips. Af en toe doet groep 1 ook mee, zodat de kinderen alvast kunnen wennen aan het reflecteren en het bespreken van je eigen werk. Het zijn dus leerzame gesprekken in de onderbouw!

Nieuwe rapporten.

Twee keer per jaar krijgen de kinderen van de Bongerd een rapport mee. In dat rapport staat naast de leerprestaties ook de mening van de leerkracht over de leerhouding en de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. De resultaten van het leren worden gemeten aan de hand van de cito toetsen en alle toetsen die bij de lesmethodes horen.

Volgend schooljaar willen we ons rapport vernieuwen. Er komt meer ruimte in het rapport voor de mening van de kinderen over hun eigen leren. Door het jaar heen wordt er veel gesproken met kinderen over het verband tussen inzet, doorzettingsvermogen, netheid en prestatie. Leren is ontwikkeling en kinderen weten steeds beter wat hen helpt om beter te leren. In het rapport kunnen zij er iets over kwijt. Dit laatste sluit aan bij Dalton.

De leerkrachten zorgen voor duidelijke afspraken en heldere grenzen waarbinnen de kinderen inzicht in zichzelf ontwikkelen. De leerkracht zorgt zo dat er daadwerkelijk geleerd wordt!

Wij vinden ook de mening van de ouders belangrijk. Ouders weten als geen ander onder welke voorwaarden hun kind het beste leert.

Op deze manier hopen wij een rapport te ontwikkelen waarin een compleet beeld van het kind naar voren komt. Een beeld waarin niet alleen leerprestaties en resultaten centraal staan maar ook de unieke kindkwaliteiten die zorgen voor een evenwichtige ontwikkeling.

Dit zeggen kinderen over: Wat is Dalton, wat is er handig aan, wat leer je?

Joanneke: Het is vooral zelfstandig problemen oplossen.

Laura: Iedereen kan met elkaar omgaan of je nou in groep 1 of groep 3 zit.

Goed gedaan helpt daar ook bij, het is echt dalton.

Lenthe: Als je ruzie hebt dan leer je het door praten op te lossen, en zo kun je het dan zelf. Heel vaak lukt dit.

Lieke: Bijvoorbeeld bij gym, als iemand valt of zo dan zijn we heel behulpzaam en we helpen elkaar.

Joanneke: Als je bezig met je taak kun je gewoon hulp vragen aan een ander kind.

Hidde H. : M4th past goed bij Dalton, geen boeken, er is wel een takenlijst, daar werk je zelf aan en je kiest wat je gaat oefenen, met juf kijk je of dit lukt.

Tim: Ik kies mijn eigen leerweg. Kinderen kunnen veel zelf, ik zorg bijvoorbeeld dat alle tablets goed werken.

Thijs: Samenwerken is handig, misschien weet je maatje iets wat jij niet weet.

Hidde: Samenwerken is ook leuker dan alleen, dan leer je ook meer.

Dit zeggen kinderen over de leergesprekjes met juf:

Joanneke: In de rekenmap staat wat je doelen zijn. Met juf praat je over wat je hebt gedaan en hoe je het hebt aangepakt. Je krijgt dan ook een paar sommen, Juf kijkt of jij die kan en schrijft het in de map.

Laura: Wat ik handig vind is, dat ze dat, wat je moeilijk vindt in die gesprekken kan uitleggen.

Lieke: ik vind die gesprekken fijn, je leert ervan hoe je iets aanpakt

Lenthe: We praten over alles wat gelukt is, en hoe mij dat gelukt is. Als iets niet lukt dan maken we een afspraak hoe we verder oefenen. Ik ga dan de volgende week met de tablet of werkblad of met juf oefenen.

De Bongerd

primair openbaar onderwijs
veluwe

Altijd een
stapje verder

Daltonkrant

2018

Adres Dorpsstraat 16, 8167 NL Oene
Email debongerd@stichtingproo.nl
Web www.debongerdoene.nl
Facebook De Bongerd Oene

Onze ouders en het Daltonconcept

Ouders kunnen om een flink aantal redenen kiezen voor onze school: uit traditie, omdat het openbaar onderwijs is, omdat de school vlakbij is, omdat ze er goede verhalen over horen of omdat het een school met een Daltonconcept is.

Jaren geleden heeft het team van De Bongerd gezocht naar een concept dat heel goed zou passen bij de school, de kinderen, de ouders en het team. Dat werd toen het Daltonconcept met drie pijlers:

- leren zelfstandig te worden
- leren samen te werken
- leren om te gaan met vrijheid en verantwoordelijkheid

Ontwikkelingen in het onderwijs gaan door en de laatste jaren zijn er twee pijlers bijgekomen:

- leren reflecteren
- leren effectief te werken

Bovenstaande is meteen het mooie aan het Daltonconcept. Het is niet statisch, maar als de tijden of de wereld veranderen, dan past het concept zich aan met zaken die van belang zijn.

Boven dit stukje staat "Onze ouders en het Daltonconcept" want we zijn op school weleens nieuwsgierig of jullie dit thuis ook bewust ontwikkelen. Leren jullie de kinderen om stapje voor stapje zelfstandig te worden (vast en zeker)? Zelf de jas aan de kapstok hangen, verantwoordelijkheid voor het speelgoed en later wellicht de kamer? Voor het meenemen van de gymtas naar school, of het effectief oefenen van een tafel of een toets, het maken van een opdracht, het thuis aan de slag met Rekentuin (of juist niet!)? En dan niet plompverloren maar welbewust stapje voor stapje. De dag doorpraten, bemoedigen, complimenteren en ondersteunen.

Tip: vraag eens of er iets op het talentafeltje op school ligt van je kind.

Of een reflectievraag zoals hieronder:

We horen goed
eens van gedac

urtje. Bovenstaande is ook een mooi onderwerp om

Rennie Oosterveld

Waar werken we als team aan?

Zoals jullie misschien nog weten hebben we vorig jaar een Daltoncommissie op school gehad. Ze waren erg onder de indruk van de zelfstandigheid van onze kinderen. Ook gaven zij aan dat onze kinderen het goed kunnen verwoorden. Na advies van de Daltoncommissie hebben we duidelijker op de weektaak de zelfstandige werktijden en het werken met juf beter vermeld. Tevens hebben we de samenwerkvormen op een rijtje gezet voor alle groepen. Zo blijft Dalton altijd in beweging.

Berna Kasteel

Van samenwerken naar coöperatief werken

Samenwerken is om de beurt iets doen. Coöperatief werken gaat veel verder: je hebt een mening, je respecteert de mening van een ander, je werkt in grotere groepen.

De aanbidding en inzet van de verschillende coöperatieve werkvormen wordt in het schema weergegeven.

* = aanleren in dit leerjaar
✓ = is aangeleerd en we zetten dit in

Werkvorm	Gr. 1	Gr. 2	Gr. 3	Gr. 4	Gr. 5	Gr. 6	Gr. 7	Gr. 8
Imiteer	*	*	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Om de beurt	*	*	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Binnen-buitenkring	*	*	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Wandel-wissel-uit	*	*	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Puzzels	*	*	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Filtsen			*	✓	✓	✓	✓	✓
Dialogo			*	*	✓	✓	✓	✓
Duo's			*	✓	✓	✓	✓	✓
Woordweb				*	*	✓	✓	✓
Denken-delen-uitwisselen				*	*	✓	✓	✓
Rotonde					*	✓	✓	✓
Brainstorm					*	✓	✓	✓
Placemat						*	✓	✓
Interview						*	✓	✓
Genummerde hoofden							*	✓
Dobbelen							*	✓
Hoeken/stellingen							*	*

Dalton, taal en spelling

Dit schooljaar zijn we gestart met een nieuwe methode voor taal en spelling (Digitale versie van Taalverhaal en Taalverhaal-spelling). De digitale versie was voor onze school een logische keus, aangezien wij al veel werken met tablets.

Dalton is voor ons een werkwijze. Wij laten de kinderen leren op heel gevarieerde manieren. De kinderen leren samen, oefenen de lesstof met de computer, met elkaar of samen met juf. Kinderen mogen zelf keuzes maken. Door de keuzes leren kinderen nadenken over hun eigen prestaties. Nadenken over het werk zorgt voor verbetering. Kinderen leren hun capaciteiten en zwakke plekken kennen. Zowel de taal- als de rekenmethode gebruikt de computer op een handige manier. Het niveau van de opdrachten kan worden ingesteld, zodat de kinderen uitgedaagd worden of iets gemakkelijker werk krijgen. De digitale methode geeft een heleboel printbladen op verschillende niveaus. Taalverhaal sluit aan bij Dalton. Het geeft veel ruimte om met de kinderen te praten over Daltonvragen als:

- Wat gaan we hier leren?
- Hoe ga je oefen om dit echt te onthouden?
- Is het je gelukt en hoe is het je gelukt?

Daarnaast worden de lessen opgevrolijkt met leuke filmpjes en liedjes. Het contact met juf en klasgenoten wordt gewaarborgd.

Wij hebben lang gepraat over het schrijven en de handschriftontwikkeling van onze kinderen. Zij krijgen natuurlijk minder oefening door het computerwerk. Maar wij geven les in schrijven en laten de kinderen ook werken in werkschriften. Hierbij is de controle van de juf op zorgvuldig en netjes schrijven heel belangrijk.

We zijn een aantal maanden bezig en we zijn tevreden. De kinderen zijn zelfstandig (ook met de tablets) en leren goed op onze eigen Daltonmanier.

Dieke Miedema

**Interview van juf Berna
met Lotte en Julia (groep 7)
Hoe helpt Dalton je?**

Lotte: Je kan samenwerken

Julia: En ook dat je het later dan beter kan. Als iemand niet luistert of doorwerkt dan geef ik het aan. Ik zeg dan bijvoorbeeld: We gaan nu even door. Ik leer op een goede manier, er vriendelijk iets van te zeggen.

Lotte: Dalton is handig, want je kunt altijd bij iemand terecht. Iedereen weet dat en heeft geleerd om dan ook geduldig antwoord te geven.

Julia: Bij verschil van mening beginnen we opnieuw met een som.

Lotte: Bij verschil van mening overleggen we. Bijvoorbeeld de ene dag doen we dit en de andere dag dat.

Als we "Steen, papier, schaar" doen en iemand wordt bijvoorbeeld toch boos, dan laten we het. Dit helpt ook bij verschil van mening.

Julia: Van tevoren goede afspraken maken is ook iets wat we geleerd hebben.

Ik leer ook dat een ander kind een andere mening kan hebben. Zo leer je om iets te doen wat een ander wil. Vriendelijk blijven helpt.

Zo denken de kinderen over Dalton

De kinderen hebben een vragenlijst ingevuld met vragen over Dalton

Hieronder wat punten die de kinderen hebben aangegeven:

Jeslyn: Ik weet wat ik leer. Het is leuk om een Daltonschool te zijn, want je wordt altijd snel geholpen door een maatje.

Storm: Als ik samenwerk dan kan ik beter werken.

Jurre: Iedereen gaat goed met mij om.

Lodewijk: Ik leer om niet zo snel boos te reageren.

Mika: Alleen werken gaat soms sneller, maar met meer foutjes

Lisa: We zijn aardig voor elkaar. De juffen helpen goed met rekenen.

Roa: Ik leer zelfstandig te zijn

Sennah: Elkaar helpen, ook op social media.

Lotte: Je leert om goed met anderen om te gaan.

Sophie: Ik weet dat goed samenwerken me ook helpt voor later.

Lenthe: Vriendelijk zijn helpt.

95% van de kinderen geeft aan dat ze graag in een groepje werken en dat ze alleen maar voordelen zien in het samenwerken.

Wij als juffen hebben geleerd dat:

Kinderen iets graag meteen aan een maatje vragen, Hierover gaan we nog met de kinderen in overleg. De bedoeling is wel dat je eerst zelf nog eens goed leest, denkt en nog eens leest. Daarna pas naar je maatje of juf.

En tot slot zoals een leerling zei:

"Voor alles is wel een oplossing"

Dit is echt een hele goede houding!

Bijlage 12 – Het rapport

De daltonontwikkeling van de school heeft in 2016 – 2017 geresulteerd in een nieuw rapport. Hieronder lees u hoe wij naar kinderen en ouders aangeven hoe er in het afgelopen half jaar is gewerkt. De volledige rapporten zijn te vinden op [de site van de Daltonregio Groot Zwolle](#) waar we onderdeel van zijn en waar we graag onze informatie mee delen.

Voorwoord

Voor elk kind is het belangrijk om te laten zien wat hij kan, trots te zijn op de vorderingen en te laten merken hoe hard hij gewerkt heeft om zijn doelen te behalen.

Op Daltonschool De Bongerd geven we kinderen daar graag de kans toe. Een van de middelen die we daarvoor gebruiken is het rapport. Dit rapport maken wij, het kind en zijn leerkrachten, twee keer per jaar voor u om zo een beeld te geven van het afgelopen half jaar. Daarnaast geeft het ons ook de mogelijkheid om afspraken te maken voor het komend half jaar. Wat gaan we leren, wat gaan we doen en hoe gaan we het doen?

Vandaar dat dit rapport ook meer is dan een lijstje met beoordelingen. Natuurlijk zijn de voortgangstoetsen van CITO een belangrijk gegeven. Het rapport geeft ook een beeld van de ontwikkeling van uw kind en zijn leren over de hele breedte. Niet alleen rekenen, taal en lezen, maar ook de creatieve vakken en het bewegingsonderwijs. Verder vinden we het ook belangrijk om te laten zien hoe uw kind gewerkt heeft. Dat doen we aan de hand van de daltonvaardigheden: Zelfstandigheid, samenwerken, verantwoordelijkheid en reflectie.

Een belangrijk deel van het rapport is de eigen mening van het kind over zijn eigen leren. Hoe vindt hij nou zelf hoe het gegaan is, waar is hij echt trots op en welke nieuwe dingen wil hij leren. Dat vindt u voor een deel terug in het rapport, maar wij lichten dat ook graag aan u toe.

Ook ouders leveren een bijdrage aan het leren. Zij hebben vaak een goed zicht op de sterke kanten van hun kind. Graag verzoeken we ouders om hun mening te verwoorden in een compliment op het rapport. Bewustzijn van sterke kanten helpt een leerling bij het leren.

Zo wordt dit rapport een verslag dat elk halfjaar laat zien wat gelukt is en op welke manier de leerling heeft gewerkt. Vanuit het rapport werken we aan nieuwe opgaven. Opgaven die we met vertrouwen tegemoet treden omdat we weten dat elke dag op Daltonschool de Bongerd de toekomst een stukje dichterbij brengt.

Bijlage 13 – Leerlingtevredenheidspelling

	resultaat	verdeling	standaarddeviatie	respondenten
Onderwijsleerproces				
Leefklimaat in de groep	2,9			
Kinderen hebben het naar hun zin in de groep.	3,2		0,7	25
De leerkracht kan goed orde houden.	3,3		0,6	23
De leerkracht laat kinderen nadenken over de regels in de groep.	3,0		0,8	23
De leerkracht begrijpt hoe kinderen zich voelen.	3,0		1,0	22
Er gebeuren weinig vervelende dingen in hun groep.	2,6		0,9	25
Kinderen in de groep doen aardig tegen elkaar.	2,8		0,7	25
In de groep hoort iedereen erbij.	2,9		0,7	25
De leerkracht praat met de kinderen over hoe het gaat in de groep.	2,8		1,0	25
Leerklimaat in de groep	3,4			
De leerkracht helpt kinderen om vol te houden als ze hun werk moeilijk vinden.	3,5		0,6	25
De leerkracht leert de kinderen hoe ze elkaar kunnen helpen bij het werk.	3,5		0,6	24
De leerkracht praat met kinderen over wat ze nog moeilijk vinden.	3,4		0,7	25
De leerkracht praat met kinderen over hoe ze hun werk nog beter kunnen doen.	3,1		0,6	25
De leerkracht leert kinderen hun werk helemaal zelf te maken.	3,4		0,8	25
Instructie	3,1			
De leerkracht legt nieuwe dingen duidelijk uit.	3,5		0,6	25
De leerkracht legt bijna altijd uit waarom de kinderen iets moeten leren.	3,0		0,9	24
De leerkracht wil weten of kinderen de uitleg goed begrijpen.	3,1		1,0	24
Wanneer kinderen nieuwe dingen oefenen, vertelt de leerkracht snel of ze het goed doen.	2,9		0,7	23
De leerkracht laat kinderen vertellen wat ze geleerd hebben.	3,0		0,9	25
De leerkracht laat kinderen nadenken over hoe ze een moeilijke taak kunnen oplossen.	3,0		0,8	25
Afstemming	3,1			
De leerkracht weet goed wat kinderen nog moeilijk vinden.	3,2		0,8	25
De leerkracht geeft extra uitleg als een kind iets nog niet goed snapt.	3,3		0,8	25
Kinderen hoeven niet lang te wachten als ze hulp nodig hebben.	2,6		0,9	25
De leerkracht geeft kinderen werk dat ze niet te makkelijk vinden.	3,4		0,6	24
De leerkracht laat kinderen extra oefenen als ze iets nog niet zo goed snappen.	3,4		0,7	25
Kinderen mogen in hun eigen tempo werken.	3,2		1,0	24
Wanneer een kind klaar is, is er genoeg extra werk.	3,2		0,9	25
Kinderen krijgen vaak werk dat ze leuk vinden.	2,7		0,9	25
Leerstofaanbod	2,7			
Kinderen vinden rekenen leuk.	2,7		1,2	24
Kinderen vinden taal leuk.	3,0		0,9	25
Kinderen krijgen op school veel lessen die ze leuk vinden.	2,8		0,7	25
Kinderen leren nadenken over verschillen tussen mensen en landen in de wereld.	2,5		1,0	23
Kinderen leren te zeggen hoe ze over dingen denken.	2,6		0,8	24
Kinderen leren hoe ze hun huiswerk goed kunnen maken of leren.	2,5		1,1	23

- Schoolcultuur					
- Leefklimaat op school					
	2,7				
Kinderen voelen zich veilig op school.	2,7		1,0	25	
Leerkrachten helpen snel als er iets vervelends gebeurt.	2,8		0,9	24	
Leerkrachten hebben snel in de gaten als iemand gepest wordt.	2,5		1,2	24	
Kinderen vinden het fijn op het plein.	2,8		1,0	25	
Pleinwachten letten er goed op of kinderen zich aan de regels houden.	2,8		0,9	21	
De leerkracht praat met de kinderen over hoe ze met elkaar omgaan op het plein.	2,5		0,9	25	
- Aanvaarding					
	3,1				
Kinderen hebben voldoende vrienden en vriendinnen op school.	3,3		0,9	25	
Kinderen durven makkelijk iets te vragen in hun groep.	3,0		0,9	25	
Kinderen doen meestal aardig tegen elkaar.	3,1		0,7	25	
Kinderen helpen elkaar meestal graag.	3,1		0,7	25	
- Organisatiemanagement					
- Huisvesting en voorzieningen					
	2,8				
Kinderen vinden hun lokaal gezellig.	3,1		0,9	25	
Kinderen vinden dat de school er gezellig uit ziet.	3,3		0,9	24	
Kinderen vinden dat de gangen en de wc's netjes en schoon zijn.	2,1		1,0	21	
- Imago					
- Presentatie					
	3,3				
Kinderen vinden het fijn dat ze op deze school zitten.	3,3		0,8	25	
- Resultaten onderwijs					
	3,6				
Kinderen vinden dat ze veel leren op school.	3,6		0,6	25	

Bijlage 14 – Oudertevredenheidspijling

	resultaat	verdeling	standaarddeviatie	respondenten
Onderwijsleerproces	3,7			
Leefklimaat in de groep	3,7			
Kinderen hebben het naar hun zin in de groep.	3,7		0,4	22
Ouders zijn tevreden over de orde in de groep.	3,9		0,3	22
Kinderen voelen zich gewaardeerd door de leerkracht.	3,7		0,5	22
Ouders zijn tevreden over de omgang tussen kinderen in de groep.	3,6		0,6	22
Leerklimaat in de groep	3,9			
De leerkracht daagt kinderen voldoende uit tot leren.	3,9		0,3	22
De leerkracht geeft kinderen zelfvertrouwen.	3,8		0,4	22
Kinderen leren zelfstandig te leren.	4,0		0,2	22
Afstemming	3,8			
De leerkracht houdt rekening met wat het kind kan.	3,9		0,3	22
De leerkracht houdt rekening met hoe het kind leert.	3,8		0,4	22
Leerstofaanbod	3,7			
Kinderen vinden de meeste lessen leuk.	3,6		0,5	22
De school besteedt voldoende aandacht aan lezen, taal en rekenen.	4,0		0,2	22
Ouders zijn tevreden over de lessen die de school naast lezen, taal en rekenen aanbiedt.	3,8		0,4	22
Ouders zijn tevreden over hoe leerkrachten aandacht geven aan normen en waarden.	3,9		0,3	22
Op school leren kinderen goed om te gaan met de sociale media.	3,5		0,6	17
Ouders zijn tevreden over manier waarop hun kind geleerd wordt een eigen mening te vormen.	3,6		0,6	22
Onderwijstijd	3,9			
Ouders zijn tevreden over de wijze waarop de school omgaat met uitval van lessen.	3,9		0,2	16
Ouders zijn tevreden over de wijze waarop de schooltijden worden nageleefd.	3,7		0,6	22
De lesjijd wordt zinvol besteed	4,0		0,2	22
Planmatige ondersteuning	3,8			
Leerlingenondersteuning	3,8			
De leerkracht begrijpt wat het kind nodig heeft.	3,8		0,4	22
De leerkracht komt direct in actie wanneer kinderen extra begeleiding nodig hebben.	3,9		0,4	20
De leerkracht gaat met ouders in gesprek om een compleet beeld te krijgen van het kind.	3,8		0,4	22
De leerkracht denkt samen met de ouders na over wat de beste begeleiding is voor hun kind.	3,9		0,3	21
Ouders zijn tevreden over hoe men op school kinderen met leerproblemen begeleidt.	3,9		0,3	17
Ouders zijn tevreden over hoe men op school kinderen met gedragsproblemen begeleidt.	3,7		0,5	16
Ouders zijn tevreden over hoe men op school kinderen die meer- of hoogbegaafd zijn extra uitdaging biedt.	3,7		0,4	15
Schoolcultuur	3,7			
Leefklimaat op school	3,7			
Kinderen voelen zich veilig op school.	3,9		0,3	22
Ouders zijn tevreden over de manier waarop er buiten de klas toezicht op kinderen wordt gehouden.	3,6		0,5	22
Ouders zijn tevreden over hoe kinderen op het schoolplein met elkaar omgaan.	3,7		0,6	22
Ouders zijn tevreden over de wijze waarop de school omgaat met pestgedrag.	3,5		0,7	22

— Samenwerking met ouders					
— Cultuur					
	3,8				
Ouders voelen zich welkom op school.	3,9		0,3	22	
Ouders zijn tevreden over de contacten die ze hebben met de school.	3,9		0,4	22	
Ouders voelen zich serieus genomen.	3,8		0,5	22	
Ouders zijn tevreden over hoe de school omgaat met klachten en kritiek.	3,7		0,6	20	
Ouders zijn tevreden over hoe men op school met hen samenwerkt rondom de begeleiding van hun kind.	3,9		0,3	22	
Ouders zijn tevreden over de mogelijkheden die de school hen biedt om mee te doen met schoolse activiteiten.	3,8		0,5	22	
De school organiseert activiteiten die mij inzicht geven in het onderwijs op school.	3,8		0,4	22	
Ouders zijn tevreden over de inspraakmogelijkheden die de school biedt.	3,9		0,3	22	
— Informeren					
	3,8				
Ouders zijn tevreden over hoe de school hen informeert over de vorderingen van hun kinderen.	3,7		0,6	22	
Ouders zijn tevreden over hoe de leerkracht hen informeert over de aanpak in de groep.	3,9		0,5	21	
Ouders zijn tevreden over hoe ze geïnformeerd worden over de gang van zaken op school.	3,6		0,7	22	
Ouders vinden de informatie van de school begrijpelijk.	3,9		0,3	22	
— Organisatiemanagement					
— Personeel					
	3,9				
Ouders zijn tevreden over de deskundigheid van de schoolleiding.	4,0		0,2	21	
Ouders zijn tevreden over de deskundigheid van de intern begeleiders en de zorgspecialisten van de school.	3,8		0,4	18	
Ouders zijn tevreden over de deskundigheid van de leerkrachten.	4,0		0,0	22	
— Huisvesting en voorzieningen					
	3,4				
Ouders zijn tevreden over de sfeer en inrichting van het schoolgebouw.	4,0		0,2	22	
Ouders zijn tevreden over de netheid en hygiëne van de school.	3,6		0,6	22	
Ouders zijn tevreden over de inrichting van het schoolplein.	3,4		0,8	22	
Ouders zijn tevreden over de voorzieningen voor overblijven.	3,7		0,6	21	
Ouders zijn tevreden over de voorzieningen voor voor- en naschoolse opvang.	2,4		1,3	9	
— Imago					
— Presentatie					
	3,8				
Ouders zijn tevreden over hoe de school haar identiteit uitdraagt.	3,7		0,5	22	
De school doet wat ze belooft.	3,8		0,4	22	
Ouders spreken positief over de school.	4,0		0,0	22	
— Resultaten onderwijs					
	3,9				
De school biedt kinderen wat ouders er van verwachten.	3,9		0,3	22	
De school bereikt goede leerresultaten bij kinderen.	3,8		0,5	22	
Op school leren de kinderen de vaardigheden om goed samen te werken.	4,0		0,2	22	
Op school leren de kinderen de vaardigheden om zelfstandig taken uit te voeren	4,0		0,0	22	

Bijlage 15 – Personeelstevredenheidspeiling

	resultaat	verdeling	standaarddeviatie	respondenten
Planmatige ondersteuning	3,8			
Organisatie en aansturing	3,8			
Leerkrachten zijn tevreden over de ondersteuning die de kinderen geboden wordt.	3,4		0,5	5
Leerkrachten zijn tevreden over de aansturing van de leerlingondersteuning.	3,8		0,4	5
Leerkrachten zijn tevreden over de manier waarop zij ondersteund worden om kinderen goed te begeleiden.	4,0		0,0	5
Leerkrachten zijn tevreden over de manier waarop zij ondersteund worden om de onderwijsbehoeften vast te stellen.	4,0		0,0	5
Leerkrachten zijn tevreden over hoe zij ondersteund worden om planmatig te werken.	4,0		0,0	5
Schoolcultuur	4,0			
Leefklimaat op school	4,0			
De sfeer op school draagt positief bij aan het welbevinden.	4,0		0,0	5
Personeelsleden voelen zich veilig op school.	4,0		0,0	5
Personeelsleden zijn tevreden over de waardering die zij krijgen van collega's.	4,0		0,0	5
Personeelsleden ervaren een sterk gevoel van saamhorigheid.	4,0		0,0	5
Personeelsleden hebben vertrouwen in elkaar.	4,0		0,0	5
Personeelsleden zijn tevreden over de manier waarop de school wordt geleid.	4,0		0,0	5
Personeelsleden zijn tevreden over de rust en orde op school.	4,0		0,0	5
Personeelsleden zijn tevreden over het toezicht dat er is op de kinderen buiten de groep.	4,0		0,0	5
Personeelsleden zijn tevreden over hoe ze er in slagen pesten te voorkomen.	4,0		0,0	5
Werkklimaat op school	3,9			
Er wordt doelgericht gebruik gemaakt van elkaars kennis en kwaliteiten.	4,0		0,0	5
Er is veel aandacht voor leren van en met elkaar.	4,0		0,0	5
Personeelsleden werken gemotiveerd samen.	4,0		0,0	5
Het is op school gewoon om elkaar aan te spreken op afspraken en verantwoordelijkheden.	4,0		0,0	5
Op school is veel ruimte voor eigen initiatief.	3,8		0,4	5
Personeelsleden leren graag nieuwe dingen, werkwijzen en inzichten.	4,0		0,0	5
Personeelsleden zijn tevreden over de ondersteuning die zij krijgen om hun werk goed uit te kunnen voeren.	3,8		0,4	5
Personeelsleden zijn tevreden over de mate waarin het personeel er in slaagt om veranderingen ook echt door te voeren.	3,8		0,4	5
Personeelsleden zijn tevreden over hoe het hen lukt om in gang gezette veranderingen vol te houden.	3,6		0,5	5
Personeelsleden zijn tevreden over de manier waarop de schoolleiding veranderingen aanstuurt.	3,8		0,4	5

Interne communicatie				
	3,8			
Personeelsleden worden tijdig, volledig en duidelijk geïnformeerd over wat er zich afspeelt in en rond de school.	3,8		0,4	5
Personeelsleden zijn tevreden over de openheid waarmee er met elkaar gecommuniceerd wordt.	4,0		0,0	5
Tijdens overleg spreken vrijwel alle personeelsleden hun mening uit.	4,0		0,0	5
Personeelsleden zijn tevreden over de communicatie tussen de schoolleiding en het personeel.	4,0		0,0	5
Personeelsleden zijn tevreden over de manier waarop het personeel betrokken wordt bij de besluitvorming.	2,8		1,0	5
Personeelsleden zijn tevreden over de kwaliteit van de overlegmomenten.	4,0		0,0	5
Visiegericht				
	3,9			
Tijdens overlegmomenten staat het concreet maken van de onderwijsvisie centraal.	3,6		0,5	5
Vrijwel iedereen spant zich in om de onderwijsvisie van de school te realiseren.	4,0		0,0	5
Personeelsleden worden voldoende betrokken bij de visievorming van de school.	3,8		0,4	5
De onderwijsvisie is in hoge mate zichtbaar in de dagelijkse praktijk.	4,0		0,0	5
Het is voor personeelsleden duidelijk wat de onderwijsvisie van de school betekent voor hun manier van werken.	4,0		0,0	5
De schoolleiding stimuleert dat personeelsleden zich blijven concentreren op het concreet maken van de onderwijsvisie.	4,0		0,0	5
Persoonlijke betrokkenheid				
	3,9			
Personeelsleden ervaren hun functie als uitdagend.	4,0		0,0	5
Personeelsleden ervaren hun werksituatie als uitdagend.	4,0		0,0	5
Personeelsleden voelen zich nauw betrokken bij de school.	4,0		0,0	5
Personeelsleden gaan graag nieuwe uitdagingen aan in hun werk.	3,4		0,8	5
Samenwerking met ouders				
	4,0			
Cultuur				
	4,0			
Personeelsleden en ouders werken gemotiveerd samen.	4,0		0,0	5
Ouders worden serieus genomen.	4,0		0,0	5
Personeelsleden praten integer over ouders.	4,0		0,0	5
Personeelsleden zijn tevreden over de wijze waarop ouders actief betrokken worden bij de ondersteuning van hun kind.	3,8		0,4	5

Organisatiemanagement				
Personeel	3,5			
Het is voor personeelsleden duidelijk wat ieders verantwoordelijkheden en taken zijn.	4,0		0,0	5
Personeelsleden zijn tevreden over de aandacht die er is voor hun persoonlijke ontwikkeling.	3,8		0,4	5
Personeelsleden zijn tevreden over de kwaliteit van de gesprekken in het kader van de persoonlijke ontwikkeling.	3,4		0,5	5
De werkbelasting is acceptabel.	2,4		1,2	5
De taakverdeling binnen het team is evenwichtig.	3,6		0,5	5
Er wordt doelgericht geïnvesteerd in professionalisering.	4,0		0,0	5
Het personeelsbeleid draagt positief bij aan het welbevinden van teamleden.	3,0		0,6	5
Huisvesting en voorzieningen	3,9			
Personeelsleden zijn tevreden over de sfeer en inrichting van het schoolgebouw.	4,0		0,0	5
Personeelsleden zijn tevreden over hoe de netheid en hygiëne van de school is.	3,8		0,4	5
Personeelsleden zijn tevreden over de inrichting van het schoolplein.	4,0		0,0	5
Imago				
Presentatie	4,0			
Personeelsleden zijn tevreden over hoe de school haar identiteit uitdraagt.	4,0		0,0	5
Personeelsleden zijn tevreden over hoe de school de onderwijsvisie uitdraagt.	4,0		0,0	5
Personeelsleden praten positief over de school.	4,0		0,0	5
Resultaten onderwijs	4,0			
Personeelsleden zijn tevreden over de leerresultaten die zij bij kinderen bereiken.	3,8		0,4	5
Personeelsleden zijn tevreden over de groei in sociale vaardigheden die zij bij kinderen bereiken.	4,0		0,0	5
Personeelsleden zijn tevreden over de mate waarin de kinderen aan het eind van de basisschool geleerd hebben om samen te werken.	4,0		0,0	5
Personeelsleden zijn tevreden over de mate waarin de kinderen aan het eind van de basisschool geleerd hebben om zelfstandig te werken.	4,0		0,0	5
Personeelsleden zijn tevreden over de mate waarin de school er in slaagt kinderen zich normen en waarden eigen te laten maken.	4,0		0,0	5